

Spółeczny i Środowiskowy Raport

Europejskiego Przemysłu Skórzanego

Spółeczny i Środowiskowy Raport

Europejskiego Przemysłu Skórzanego

WPROWADZENIE

Niniejszy pierwszy Społeczny i Środowiskowy Raport Europejskiego Przemysłu Skórzanego został opracowany w ramach Projektu SER III (Projekt Dialogu Społecznego), przeprowadzonego przez partnerów społecznych Europejskiego Przemysłu Garbarskiego: COTANCE i federacji industriAll-European.

Dokument przedstawia nowatorskie podejście do całego Europejskiego przemysłu skórzanego; żaden inny sektor zaangażowany w łańcuchu wartości wyrobów skórzanych nigdy nie przygotował tak kompleksowej analizy środowiskowych i społecznych czynników, mających znaczenie dla ekonomicznego wzrostu przemysłu na poziomie kontynentalnym.

Raport uwzględnia główne elementy związane ze zrównoważonym rozwojem Europejskich garbarni. Partnerzy społeczni uzgodnili wskazówki prowadzące Europejski przemysł garbarski w kierunku zrównoważonego rozwoju. Kluczowe strategiczne koncepcje opisane w tym dokumencie dotyczą ekologicznego znaczenia garbarni, które opierają swoją produkcję na produktach ubocznych ze źródeł odnawialnych. Budują one swoje znaczenie przez połączenie tradycji z nowoczesnością i dlatego wymagają szczególnie wykwalifikowanej siły roboczej.

Niniejszy dokument, co więcej, prezentuje szczegółową

strukturę Europejskiego sektora i, dzięki udziałowi kilku krajowych stowarzyszeń przemysłowych (reprezentujących 90,9% Europejskich garbarni i 76,6% siły roboczej) określa kluczowe, środowiskowe i społeczne wskaźniki związane z działalnością przemysłową.

Analiza społecznych i środowiskowych wskaźników ukazuje, że garbarnie w Europie coraz bardziej angażują się w etyczne i społeczne aspekty swojej działalności i dlatego, poprzez ciągłe inwestycje, są w stanie zapewnić znaczny wzrost wydajności produkcji i udoskonalenia procesu zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń.

Europejska produkcja wyrobów skórzanych historycznie uplasowała się na najwyższym miejscu w rankingu rynkowym, bezustannie usiłując ulepszać jakość i wprowadzać innowacje w ofercie rynkowej.

Wszystkie wysiłki podejmowane przez lata przez Europejskie garbarnie zaowocowały poprawą trwałości ich produkcji. Doskonałe wyniki zasługują na wyższą wycenę przez partnerów oraz lepszą motywację za pomocą środków sprzyjających nowym i przyszłym inwestycjom. Środowiskowe i społeczne wartości odwzorowywane przez Europejskie wyroby skórzane pomagają Europejskim garbarniom utrzymać się na czele międzynarodowej konkurencji.

SPIIS TREŚCI

Społeczne i środowiskowe wartości Europejskiego przemysłu garbarskiego

6

Ogólna charakterystyka Europejskiego przemysłu skórzanego

8

PRZEMYSŁ GARBARSKI

10

Wprowadzenie do Społecznych i Środowiskowych wskaźników

14

CHARAKTERYSTYKA GRUPY BADANYCH

15

Wskaźniki społeczne

19

WSKAŹNIKI SPOŁECZNE I DANE

21

DZIAŁANIA SZKOLENIOWE

23

Wskaźniki środowiskowe

27

ZUŻYCIE ŚRODKÓW CHEMICZNYCH

28

ZUŻYCIE ENERGII

29

ZUŻYCIE I ODPROWADZANIE WODY

30

GOSPODARKA ODPADAMI

33

ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA

34

KOSZTY ZWIĄZANE Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA

36

Priorytety zrównoważonego garbowania

38

Kodeks Postępowania w sektorze skórzanym i garbarskim

40

Podziękowania

42

SPOŁECZNE I ŚRODOWISKOWE ZASADY EUROPEJSKIEGO PRZEMYSŁU GARBARSKIEGO

Przemysł garbarski zapewnia wysoką wartość dodaną materiału w wielu łańcuchach wartości, w szczególności w branży modowej, meblarskiej i samochodowej.

Surowce Europejskiego przemysłu garbarskiego to skóry wyprawione i skórki, z których ponad 99% jest otrzymywana ze zwierząt, które były hodowane z przeznaczeniem na wełnę, mleko i/lub mięso. Ten fakt jasno obrazuje, że ekologiczna rola garbarni, odzyskujących produkty uboczne, które w braku udziału przemysłu skórzanego powinny zostać usunięte, wykazuje podobieństwa z branżą recyklingu.

Europejskie garbarnie opierają swoje przewodnictwo na połączeniu tradycji i nowoczesności. Podtrzymują tradycyjne umiejętności rzemieślnicze, które zapewniają wysoką jakość produktu, ale także inwestują w nowości technologiczne i prowadzenie prac badawczo-rozwojowych w celu utrzymania się w czołówce innowacyjnej produkcji.

Edukacja i szkolenia, nowoczesne maszyny oraz chemiczne

substancje wspomagające, automatyzacja i racjonalizacja procesu, stan technologii ochrony środowiska i wprowadzanie społecznej odpowiedzialności, wszystko to stanowi integralną część strategii Europejskich garbarni w kierunku zrównoważonego rozwoju. Garbarnie są w stanie stale wprowadzać na rynek nowe produkty i style, nowe sposoby dla różnych zastosowań końcowych, ale jednocześnie europejska względna przewaga polega na zawieraniu przez garbarnie w ich wyrobach skórzanych wartości niematerialnych, które odzwierciedlają ich odpowiedź na światowe wyzwanie zrównoważonego rozwoju (Ekonomiczne, Środowiskowe, Społeczne) jak przedstawione przez komisję Brundtland w roku 1987 (Nasza Wspólna Przyszłość, WCED).

Z ekonomicznego punktu widzenia, skóra to kluczowe tworzywo, generujące dobrobyt i zatrudnienie w rozmaitych łańcuchach wartości, w których stanowi często główny składnik wyrobu, takie jak m.in. obuwie, odzież, galanteria

skórzana, tapicerki samochodowe, jachtowe, samolotowe i wiele innych przedmiotów codziennego użytku.

Wartości środowiskowe produkcji wyrobów skórzanych zostały podsumowane powyżej: skóra jest wartościowym tworzywem pochodzącym z odnawialnego źródła, produkowanym w coraz czystszych procesach, zużywających mniej energii, mniej wody, mniej chemikaliów niż w przeszłości i osiągającym wysoki poziom ponownego zużycia i recyklingu pozostałości poprodukcyjnych.

Wyłączność to kolejny kluczowy aspekt Europejskiego sektora garbarskiego, która podtrzymuje społeczny wymiar zrównoważonego rozwoju. Wśród pracowników Europejskich garbarni panuje większa równowaga w zatrudnieniu ze względu na płęć niż w innych sektorach przemysłu. Pracownicy ci rekrutują się ponadto spośród różnych grup wiekowych. Niektóre znakomite przykłady w Europie pokazują idealną integrację różnych narodowości w garbarniach i grupach

garbarskich.

Jednakże europejskie garbarnie są zagrożone. Ich konkurencyjność zagrożona jest zanikiem wobec braku zasad, które sprzyjałyby zapewnieniu wszystkim równych szans na poziomie międzynarodowym, w szczególności w odniesieniu do konkurencyjności kształtujących się gospodarek. Konkurencja krajów, w których społeczne i ekonomiczne standardy są źle egzekwowane powoduje społeczno-ekonomiczną szkodę równą dumpingowi. Wzajemność (świadczenia usług) w handlu to kolejny element uczciwej konkurencji Europejskich garbarzy. Bariery handlowe dotyczące dostępu do surowców w innych krajach, takie jak cło i obostrzenia dotyczące eksportu surowych skór oraz półproduktów takich jak skóry wet-blue, dotkliwie wypacza ceny i konkurencję na światowym rynku skórzanym.

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEMYSŁU SKÓRZANEGO UNII EUROPEJSKIEJ

Przemysł skórzany UE obejmuje szereg różnych sektorów, począwszy od rynków skór, które zaopatrują przemysł garbarski w surowce pozyskiwane z ubojni nastawionych na produkcję mięsa, a skończywszy na produkcji skórzanych dóbr konsumpcyjnych. Niektóre sektory są wysoce uprzemysłowione, podczas gdy inne prezentują wysoki stopień rzemiosła, zaś dla jeszcze innych istotą interesu jest handel i usługi dodatkowe.

Ściśle rzecz ujmując, przemysł skórzany związany jest z sektorem garbarskim. Skóra jest produktem pośrednim, reprezentuje główny wkład sektora usług i przyznaje ich konkurencyjną przewagę. Skóra z UE jest uważana za mającą najwyższy potencjał wartości dodanej w produktach, w których jest wykorzystana. Jest kilka zalet stosowania materiałów skórzanych: najważniejsza to zdolność oddychania, elastyczność i możliwość wielu różnych zastosowań. Skóra produkowana jest w celu wytworzenia konkretnego produktu, takiego jak obuwie, odzież, galanteria skórzana, meble czy tapicerka. Garbarnie projektują proces produkcji z uwzględnieniem aspektów estetycznych i

EUROPEJSKI PRZEMYSŁ SKÓRZANY W 2011

Sektor	Przedsiębiorstwa	Pracownicy	Obrót (000 000 €)	Pozaunijny Eksport (000 000 €)
Garbarstwo	1,783	34,504	7,750	2,307
Obuwie	11,692	274,296	13,905	4,700
Wyroby skórzane	10,710	83,464	9,541	4,066
OGÓŁEM	24,185	392,264	31,196	11,073

Źródło: Eurostat, Entrepreneurial Associations

charakterystycznego wykonania wymaganego przez licznych odbiorców końcowych. Niniejsza analiza (wyjąwszy przemysł garbarski) skupia się na dwóch tradycyjnych celach użycia skór: obuwiu i wyrobach skórzanych.

Europa ma bardzo długą tradycję w produkcji skór, obuwiu i wyrobów skórzanych. W konsekwencji wszystkie te branże mają charakter regionalny, ale także każda z nich odgrywa istotną rolę na rynku międzynarodowym.

Obecnie, mając na uwadze powyższe względy, branże wyrobów skórzanych UE obejmują ok. 24.000 przedsiębiorstw i 400.000 pracowników. Całkowity roczny obrót szacuje się na więcej niż 31 miliardów Euro, na który składają się następujące rynki: 3,8% sprzedaż na rynkach krajowych państw członkowskich, 60,7% handel wewnątrzunijny, 35,5% eksport pozaunijny. Unia Europejska konsekwentnie, więc okazuje się być najbardziej znaczącym rynkiem dla Europejskich wyrobów skórzanych, ale pozaunijne boisko jest również istotne, szczególnie z wzrastającym znaczeniem nowych rynków konsumenckich rozwijających się gospodarek i relokacją wielu klientów do krajów o niższych kosztach produkcji.

Patrząc na ten kwestię z szerszej perspektywy i biorąc pod uwagę także inne segmenty przetwórstwa skózanego (tapicerowane meble, garderobę, wnętrza samochodów itp.) i pokrewne sektory (chemikalia, maszyny, itp.) to można przyjąć, że cały przemysł w UE obejmuje ponad 40.000 przedsiębiorstw, zatrudniających ponad 500.000 osób, z całkowitym obrotem 50 miliardów Euro.

Корените на европейската кожарска промишленост датират от древни времена. Установено е че леденият-човек намерен в австрийските Алпи е носел кожа. Наскоро са намерени и останките на сравнително голяма работилница за обработка на кожи в града Помпей (Италия), разрушена от вулкана Везувий преди повече от две хиляди години (24 август 79 пр.н.е.). Освен това, индустрията винаги е била от голямо значение за европейската икономика, тъй като дори още в началото на XX век, секторът за обработка на кожи все още е бил една от най-големите индустрии на континента.

Въпреки че последните години се наблюдава спад на индустрията в световен мащаб, поради растежа на сектора в някои развиващи се икономики, европейският кожарски сектор все още е световен лидер по отношение на:

- (а) оборот, покрива 26,7% от световния (след Китай, представяван от 29,5%);
- (б) цялостното ниво на качество, постигнато чрез

иновации на процеса и продукта; по-специално благодарение на технологиите (чрез постоянно изследване на продукта, неговото представяне и цикъла му за обработка и производство), екологична отговорност (повече от 90% от химикали, вода, твърди отпадъци и емисии във въздуха вследствие на обработката на кожа се обработват и рециклират напълно), социална отговорност (изключителната връзка с работната ръка и изграденият социален диалог със съответните съюзи са подобрили нивата на образование и обучение на човешките ресурси и са довели до постоянното намаляване на злополуки и наранявания), иновация в дизайна и стила (много високо значение се отдава на процеса на изследване, създаване и развитие на модните тенденции).

PRZEDSIĘBIORSTWA I PRACOWNICY Zgodnie z ostatnimi dostępnymi danymi rocznymi (2011), obecnie sektor obejmuje prawie 1.800 przedsiębiorstw i 34.500 pracowników. Poniższy diagram przedstawia tendencje spadkowe w obu jednostkach w ostatniej dekadzie: -25% dla liczby przedsiębiorstw, -36% dla liczby pracowników.

Sektor tradycyjnie składa się głównie z małych i średniej wielkości przedsiębiorstw, ale także obejmuje duże przedsiębiorstwa. Średnia wielkość garbarni w UE to 18 osób na przedsiębiorstwo. Jednakże, należy zauważyć, że w roku 2000 średnia wynosiła 24 osoby na garbarnię z ciągłym spadkiem w latach następnych. Ta tendencja pokazuje wytrzymałość małych obiektów w niekorzystnych czasach. Innymi słowy, małe i średnie przedsiębiorstwa wydają się lepiej reagować na duże zmiany charakteryzujące światowy rynek skórzany w pierwszych 10 latach nowego tysiąclecia.

Z tego punktu widzenia, Europejskie branże krajowe są zróżnicowane, głównie w zależności od specjalizacji produkcyjnej. Najważniejsze sektory garbarskie Południowej Europy obejmują głównie małe i średnie przedsiębiorstwa. Średnio: Włochy wykazują 14 pracowników na przedsiębiorstwo, Hiszpania 23, Francja 32, Portugalia 38. Te państwa specjalizują się głównie w produkcji materiałów skórzanych dla przemysłu modowego. Moda wymaga podejścia rzemieślniczego, w zapewnieniu którego większe przedsiębiorstwa mają trudności. Odwrotnie,

w najważniejszych sektorach garbarskich Środkowej i Północnej Europy, ukierunkowanych na produkowanie skór dla tapicerstwa (meble, samochody...), występują większe przedsiębiorstwa, ponieważ ekonomia skali odgrywa kluczową rolę w tych poszczególnych rynkach. Średnio: Austria wykazuje 295 pracowników na przedsiębiorstwo, Holandia 83, Polska 82, Szwecja 60, Wielka Brytania 55. я, Холандия 83, Полша 82, Швеция 60, Великобритания 55.

PRODUKCJA/OBRÓT W 2011 roku, całkowity obrót przemysłu garbarskiego Unii Europejskiej wyniósł 7,8 miliardów Euro, odpowiadający produkcji 224 million m2 wykończonych skór i ok. 44 tysięcy ton skór podeszwowych. Ogólna tendencja produkcji garbarskiej państw członkowskich UE i obrotu w latach 70., 80. i 90. była rosnąca, aż do absolutnego szczytu w latach 2000-2001, kiedy to produkcja sektora przekroczyła 11 miliardów Euro całkowitej wartości i 370 milionów m2. Te lata prezentują umocnienie pozycji Europy jako światowego lidera tego sektora, pomimo upowszechniania się barier handlowych na wielu pozaunijnych rynkach, które również stanowią źródło trudności pojawiających się w latach następnych.

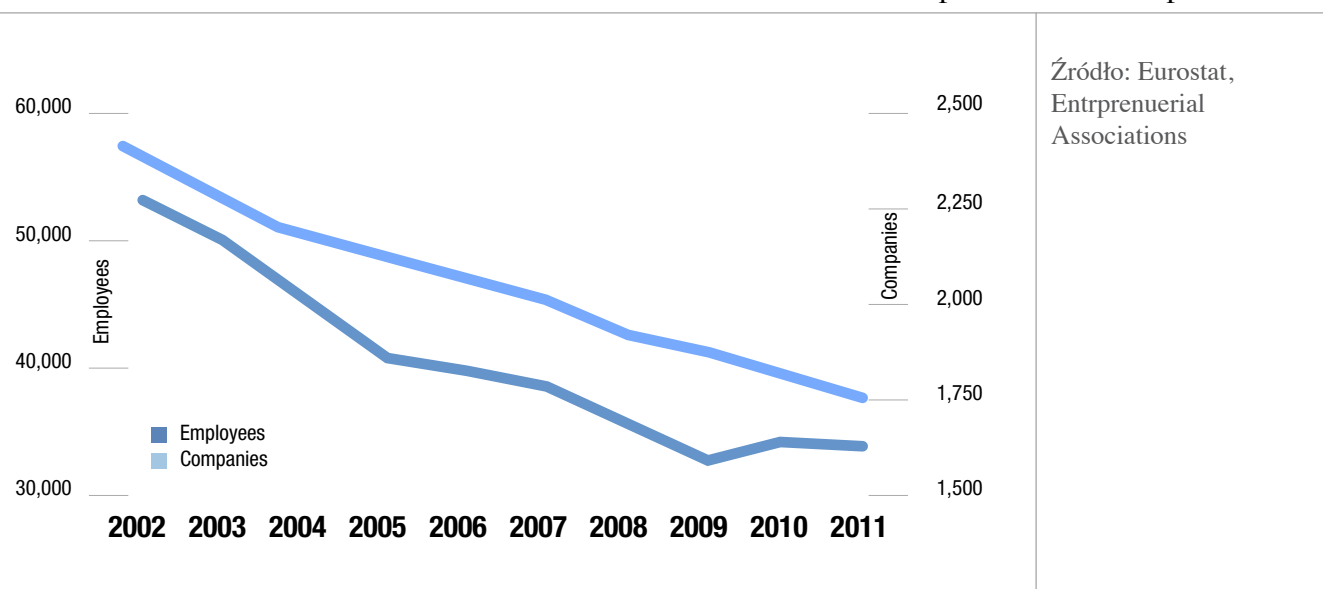
EUROPEJSKI PRZEMYSŁ GARBARSKI – Produkcja skór
Production of leather
(ilość i wartość)

Źródło: Eurostat, Entrpreneurial Associations

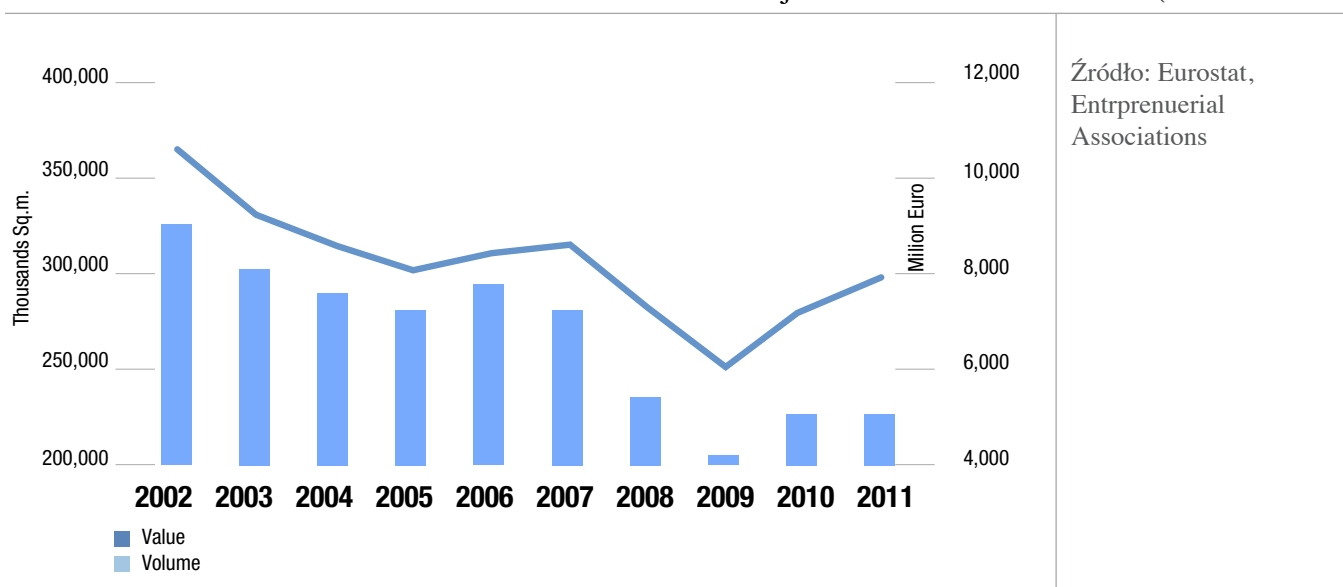
Okres po szczytowym wzroście z 2001 roku, wyraża właściwie stopniowy i stały spadek, z jedynym wyjątkiem w 2006 roku (2007 w przypadku wartości). W celu wyjaśnienia tendencji spadkowej należałoby rozważyć szereg czynników; poza czynami nieuczciwej konkurencji dokonywanymi przez wielu partnerów handlowych w odniesieniu do dostępu do rynków skórzanych i rynków surowców, obejmują one także ogólne ekonomiczne czynniki (wpływające również na przemysł garbarski), ściśle sektorowe, które w niektórych przypadkach dotyczą pojedynczego segmentu produkcji czy też pojedynczej branży krajowej.

Pośród ww. ogólnych czynników ekonomicznych można wymienić: ekonomiczny kryzys, który nastąpił po atakach terrorystycznych na WTC w USA oraz rozprzestrzeniające się

EUROPEJSKI PRZEMYSŁ GARBARSKI – Ilość przedsiębiorstw i pracowników

EUROPEJSKI PRZEMYSŁ GARBARSKI – Produkcja skór Production of leather (ilość i wartość)

choroby zwierzęce (choroba szalonych krów, FM, itp.) w 2001 r., zmiany w europejskiej walucie w 2002 i 2001, niekorzystny kurs Euro w stosunku do dolara amerykańskiego (wpływający na pozaunijny eksport w latach 2002-2005 i 2007-2009) oraz kryzys kredytowy (2008-2009).

Ze strony konkretnego sektora: spadek produkcji obuwia skózanego w UE od 2002 roku, wzrost barier w eksporcie surowców w niektórych z głównych pozaunijnych krajów produkcyjnych (np. Brazylia w 2000, Rosja i Ukraina w 2001), globalne spowolnienie konsumpcji odzieży skórzanej (począwszy od 2002 roku) oraz skórzanych mebli (począwszy od końca 2006 roku), malejąca dostępność europejskich skór surowych i skórek (z powodu stałego spadku wewnętrznej produkcji wskutek reform Wspólnej Polityki Rolnej UE oraz jednoczesnego wzrostu pozaunijnego eksportu), rozwój niektórych pozaunijnych krajów garbarskich o średnio-niskim zakresie jakości produktu, stałe przenoszenie branż wytwarzających wyroby skórzane do krajów o niskich kosztach produkcji.

Dane pokazują, że obecny poziom produkcji wyrobów skórzanych UE jest o 30% niższy niż w 2002 roku, podczas gdy obrót spadł podobnie o 25% w tym samym okresie (fluktuacje w poziomie cen surowców mają także wpływ na obrót). Należy przede wszystkim zwrócić uwagę na fakt, że znaczna część tych strat została odnotowana podczas ostatniego kryzysu finansowego (2007-2009): w istocie w okresach 2007/8 i 2008/9, spadek wynosił odpowiednio -27,6% i -30%. Nie można jednak zaprzeczyć, że poza ww. okresem, średniookresowa tendencja wykazywała spadek w UE, zaś wzrost dla konkurentów spoza UE.

RYNKI Głównym kierunkiem geograficznym dla wyrobów skórzanych z Europy jest bez wątpienia rynek wewnątrzunijny, który obecnie pochłania ponad 2/3 całkowitej sprzedaży unijnych wyrobów skórzanych.

Odwrotnie jednak znaczenie rynków pozaunijnych dla branży jest godne uwagi i nieznacznie wzrasta. Pozaunijny eksport warty około 2.3 miliardy Euro, stanowił 30% całkowitego obrotu branży w 2011 r., podczas gdy w 2002 r., ten udział wynosił 18%. Nie jest to zaskakujące, jeśli weźmiemy pod uwagę fakt, że znaczna część branży wytwórczych wyrobów skórzanych

(np. klienci garbarni) wyniosła się poza UE w czasie ostatnich 10 lat (głównie do Azji).

W związku z tym, obszar Chin (włączając Hong Kong) jest, jak dotąd, głównym pozaunijnym rynkiem zbytu dla europejskich wyrobów skórzanych, z udziałem wynoszącym 36% całkowitego eksportu (30% w 2002). Po ostatnim ożywieniu gospodarczym, klienci z USA znajdują się obecnie na 2. miejscu z 7% (jednakże w 2002 r. udział ten wynosił 18% z całkowitą stratą około 50% w odniesieniu do całkowitej wartości). Obok tego, niektóre pozaunijne państwa Rejonu Morza Śródziemnego skorzystały na przesunięciu strategii europejskich producentów wyrobów skórzanych (głównie producenci obuwia i dóbr skórzanych): w szczególności Tunezja (7% na całości eksportu poza UE) i Maroko (obecnie 3%). Kolejny ważny obszar eksportu unijnego skór gotowych, który można wytłumaczyć poszukiwaniem przez klientów niższych kosztów pracy (tak jak ww. krajach śródziemnomorskich) to Bałkany: Chorwacja (6%), Bośnia i Hercegowina (4%), Albania (2%), Serbia (2%).

Biorąc pod uwagę rynek wewnętrzny, Włochy to najważniejszy kierunek, spośród wszystkich państw członkowskich UE, dla skór gotowych produkowanych w Europie.

LOKALIZACJA W UE Włochy tradycyjnie stanowią główne państwo przemysłu garbarskiego w UE. Ich udział w całkowitej produkcji wynosi około 62% w odniesieniu do całkowitego obrotu przemysłu garbarskiego UE i 60% w odniesieniu do ilości z 2011 r. W porównaniu z 2002 r. odnotowano jedynie niewielki wzrost, jako że w tym roku kraj ten miał udział wynoszący 60%

obrotu i 57% wielkości. Hiszpania znajduje się na 2. miejscu, pokrywając 10/11% (w ilości i wartości) i ukazując spadek w ostatniej dekadzie (kiedy udział ten 12/13%).

Austria, Francja, Niemcy i Wielka Brytania stanowią około 3% do 6% całości. Nie odnotowano żadnych znaczących zmian w tym krajach w porównaniu do lat ubiegłych, chociaż asortyment (końcowego przeznaczenia) mógł ulec zmianie. Z wyjątkiem Luksemburgu i Malty, wszystkie pozostałe państwa członkowskie UE nadal odnotowują obecność garbarzy na ich terytoriach.

SPECJALIZACJA/CZYNNIKI WYRÓŻNIAJĄCE W GLOBALNYM RYNKU Europejska produkcja wyrobów skórzanych zawsze była bardzo elastyczna, przetwarzająca wszystkie główne surowce pochodzenia zwierzęcego i zapewniając wytwarzanie wszystkich głównych wyrobów końcowych.

Analiza produkcji pod względem typologii zwierzęcej pokazuje, że głównym surowcem przetwarzanym przez tę branżę są od zawsze duże skóry bydlęce (71% całości), następnie skóry baranie (14%), następnie skóry kozie (8%) i skóry cielęce (6%). Pozostałe przetwarzane skóry zwierzęce (szczególnie gadów, świń, jeleni...) stanowią niewielką część branży (mniej niż 1%) i mogą być uznawane za niszowe. Ta segmentacja, powiązana ściśle z przemysłem mięsnym, nigdy nie wykazuje znaczących różnic.

Podstawowe przeznaczenie wykorzystania skór, nie tylko w Europie, jest tradycyjnie większe w sektorze obuwniczym,

który nadal pozostaje pierwszym beneficjentem produkcji przemysłowej wyrobów skórzanych w UE (41% całości). Pomimo najwyższego spadku pod względem przeznaczenia rynku w ostatnich latach, tapicerstwo meblarsko/samochodowe stanowi drugą najważniejszą branżę eksploatacji wyrobów skórzanych; jest to podzielone pomiędzy meble (17%) i wnętrza samochodów (13%). Dobra skórzane stanowią 19% europejskiej produkcji skórzanej, podczas gdy przemysł odzieżowy obecnie stanowi tylko 8% (pozostawiając 2% dla pozostałych segmentów niszowych).

Jak wskazano, Europejski przemysł garbarski jest światowym liderem pod względem jakości, a jakość przetrada się w ilość. Wyroby skórzane UE stanowią główną część produkcji we wszystkich specjalizacjach i zastosowaniach. W modzie, największy zakres oznacza głównie najlepsze projekty, styl i kreatywność na świecie; branże tapicerskie (poza wspomnianymi czynnikami innowacyjnymi) obejmują najlepszą rzetelność, standaryzację i wykonanie, które można odnaleźć na poziomie światowym w największej gamie samochodów osobowych. Są to kluczowe składniki, których próżno szukać na rynkach masowych. Sukces europejskiego garbarza coraz bardziej zależy od jego zdolności do bycia efektywnym i innowacyjnym.

WPROWADZENIE DO WSKAŹNIKÓW SPOŁECZNYCH I ŚRODOWISKOWYCH

Wszystkie społeczne i środowiskowe wskaźniki i dane opisane na następnych stronach są wynikiem aktywnej współpracy siedmiu krajowych stowarzyszeń handlu wyrobami skórzanymi będącymi członkami Cotance, reprezentującymi branżę garbarską Włoch, Hiszpanii, Francji, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Szwecji i Rumunii.

Praca tych stowarzyszeń polegała głównie na opracowaniu społecznych i środowiskowych danych oraz wskaźników na poziomie krajowym, przeprowadzaniu ankiet i wywiadów ze stowarzyszonymi przedsiębiorstwami, na podstawie specjalnego kwestionariusza skonstruowanego zgodnie z ekonomicznymi, społecznymi i środowiskowymi wskaźnikami uzgodnionymi przez branżowych Partnerów Społecznych UE w Umowie Ramowej z 2008 r. (Standardy dla Społecznej i

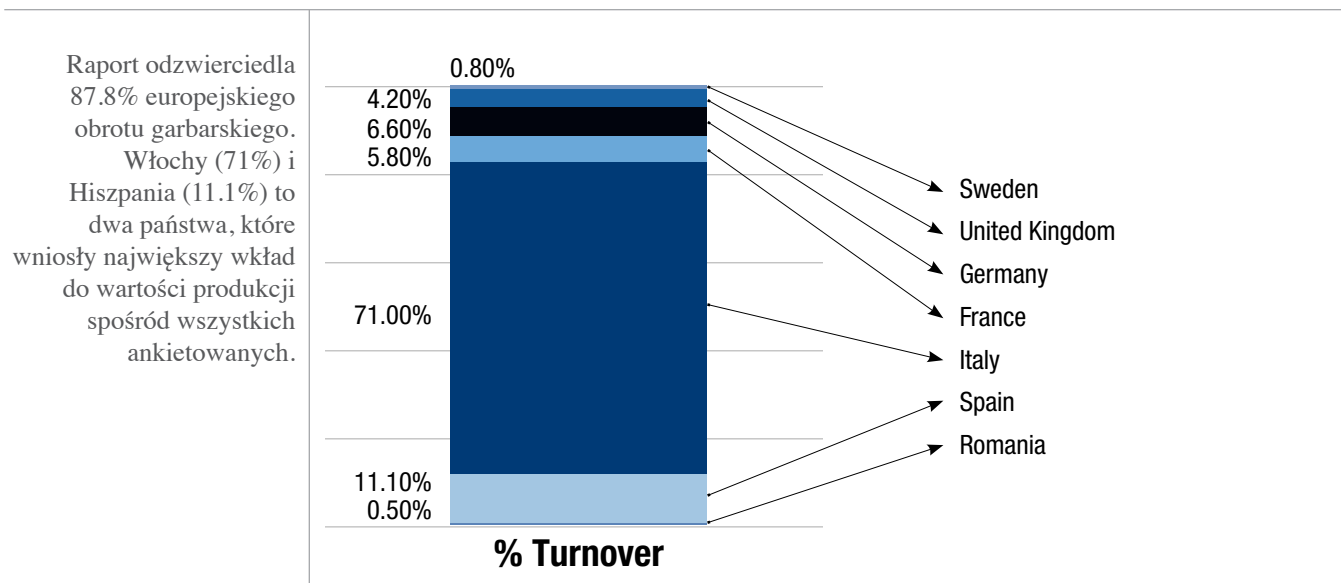
Środowiskowej Sprawozdawczości Europejskiego Przemysłu Skórzanego).

Pozwoliło to na opracowanie danych pochodzących z bardzo znaczącej grupy ankietowanych, reprezentującej 90,9% Europejskich garbarni, 76,6% siły roboczej oraz 87,8% obrotu.

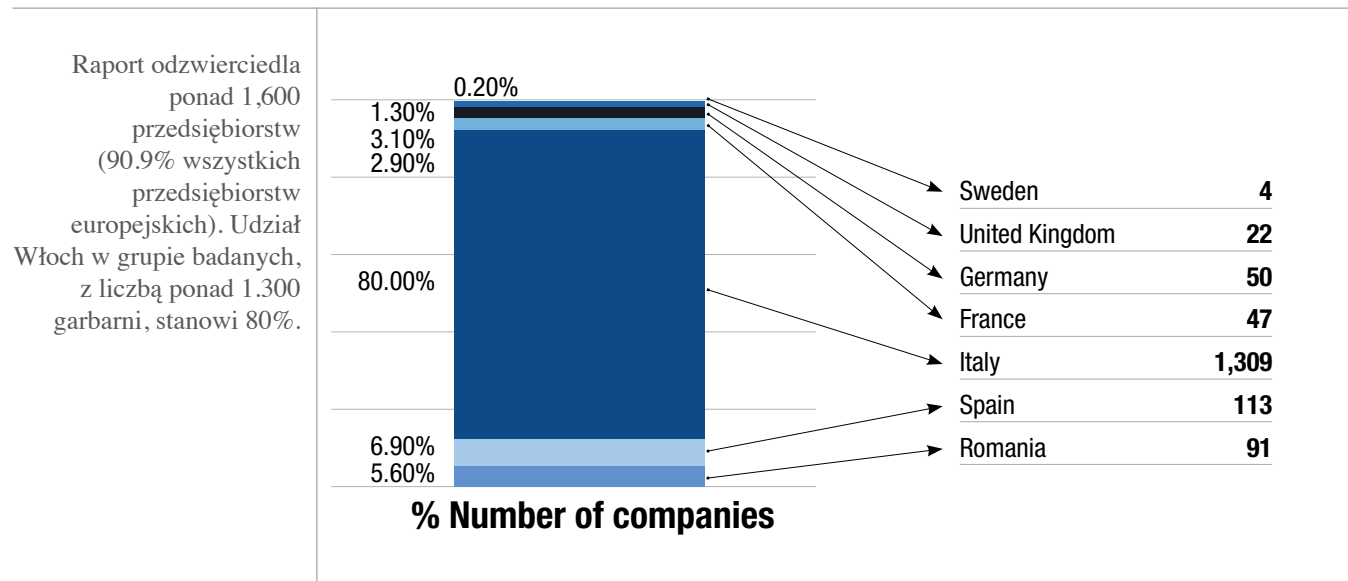
Społeczne i środowiskowe wskaźniki otrzymane na poziomie krajowym zostały następnie ocenione, tam gdzie to właściwe – aby odzwierciedlić względne znaczenie, rozmaitych sektorów krajowych – zebrane na poziomie europejskim.

Niniejszy rozdział, prezentuje zatem szczegółową specyfikację wskaźników z uwzględnieniem zarówno społecznych jak i środowiskowych wyników w latach 2010 i 2011.

Ryc 1 - STRUKTURA ANKIETOWANYCH: PROCENT WARTOŚCI PRODUKCJI

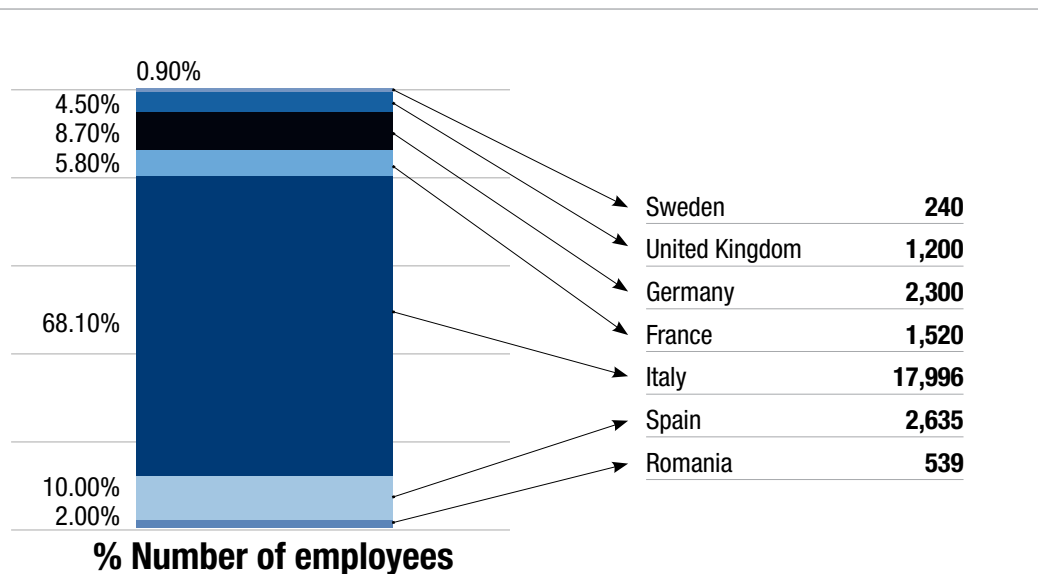
Ryc 2 - STRUKTURA ANKIETOWANYCH: PROCENT LICZBY PRZEDSIĘBIORSTW

CHARAKTERYSTYKA GRUPY BADANYCH

Jak to wykazano w poprzednim akapicie, wskaźniki i dane opracowane w niniejszym raporcie reprezentują 90.9% europejskich przedsiębiorstw, 76.6% siły roboczej oraz 87.8% obrotu. W tym ćwiczeniu ankietowani zostali dobrani nie tylko pod względem reprezentatywności w zakresie liczebności przedsiębiorstw i pracowników, ale także w celu odzwierciedlenia głównych cech produktów, organizacji i rynków. Kryteria w oparciu, o które dobrano ankietowanych obejmują również takie aspekty jak rozmieszczenie geograficzne (np. organizacja w zespołach garbarskich), produkcja pod względem gatunków zwierząt i rynek zbytu wyrobów gotowych. Mając na uwadze kraje i sektory, które dostarczyły danych do tego raportu, można stwierdzić, że grupa podmiotów badanych jest reprezentatywna i bardzo dobrze reprezentuje różnorodność europejskiego przemysłu garbarskiego, w którym Włochy odgrywają znaczącą rolę, obejmując 71% obrotu grupy badanych, 80% przedsiębiorstw i 68% siły roboczej.

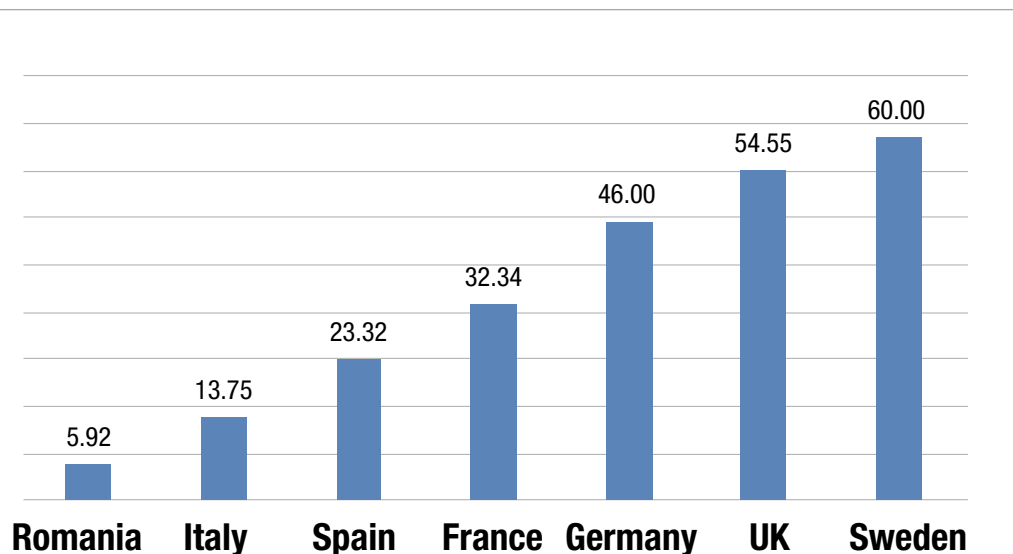
Ryc 3 - STRUKTURA ANKIETOWANYCH: PROCENT LICZBY ZATRUDNIONYCH

76.6% pracowników europejskich garbarni pozostaje zatrudnionych w siedmiu badanych krajach, łącznie ponad 26,000 etatów

Jak pokazano na Ryc. 4, grupa ankietyowanych odzwierciedla jedną ze szczególnych właściwości tej branży: małe rozmiary przedsiębiorstw. Europejski sektor garbarski typowo składa się z małych i średnich przedsiębiorców; w niektórych przypadkach stanowi to przewagę konkurencyjną w odpowiedzi na zmiany widoczne cały czas na rynkach. Średnia wielkość na kraj ponadto zapewnia wskazanie rynku docelowego wyprodukowanych wyrobów skórzanych: Włochy, Hiszpania i Francja są bardziej wyspecjalizowane w modzie, gdzie mniejszy rozmiar przedsiębiorstwa gwarantuje jego elastyczność. Z drugiej strony, większe średnie rozmiary widoczne są w grupie badanych z państw Europy środkowej i północnej (Wielka Brytania, Niemcy, Szwecja), gdzie bardziej przemysłowe podejście panuje w sektorze motoryzacyjnym, który jest głównym odbiorcą. Produkcja według rodzajów zwierząt wśród grupy badanych (Ryc. 5) bardzo dobrze charakteryzuje dystrybucję europejskiej produkcji, w której skóry bydłace, cielące, owcze/baranie i koźłace stanowią największą część surowców. Pozostała część produkcji oparta jest o skóry pochodzące z innych zwierząt (takich jak świnie, jelenie i szlachetne futra), co stanowi istotną część produkcji w niektórych krajach. Odzwierciedlając europejską rzeczywistość, końcowy segment rynku wyrobów skórzanych uchwycony przez grupę badanych to w głównej mierze obuwie, następnie tapicerstwo (meble, wnętrza samochodów i inne) oraz dobra skórzane (Ryc. 6).

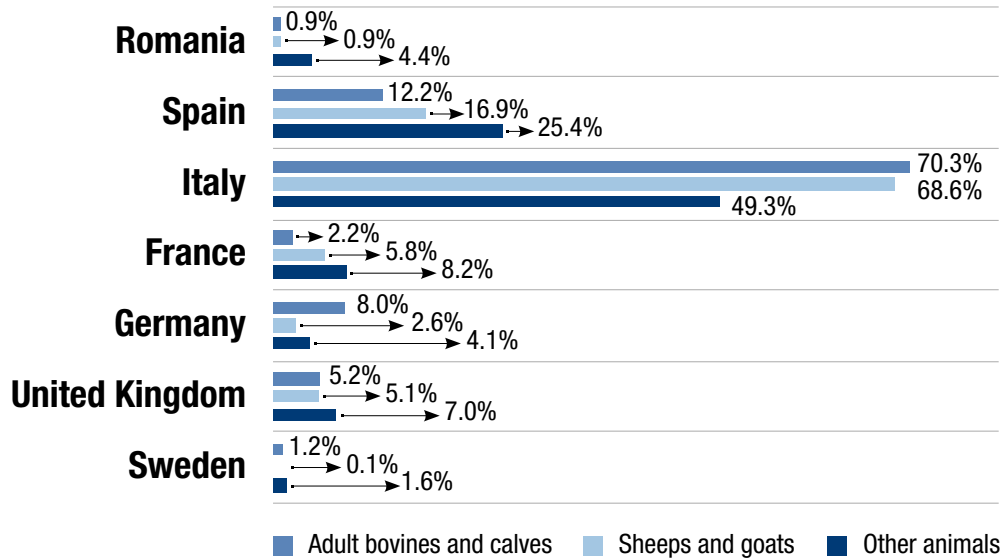
Ryc 4 - CHARAKTERYSTYKA ANKIETOWANYCH: ŚREDNIA WIELKOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTWA

Europejskie garbarnie to przede wszystkim Małe i Średnie Przedsiębiorstwa; średnia wielkość firmy wynosi od 6 do prawie 60 pracowników w krajach z grupy badanych

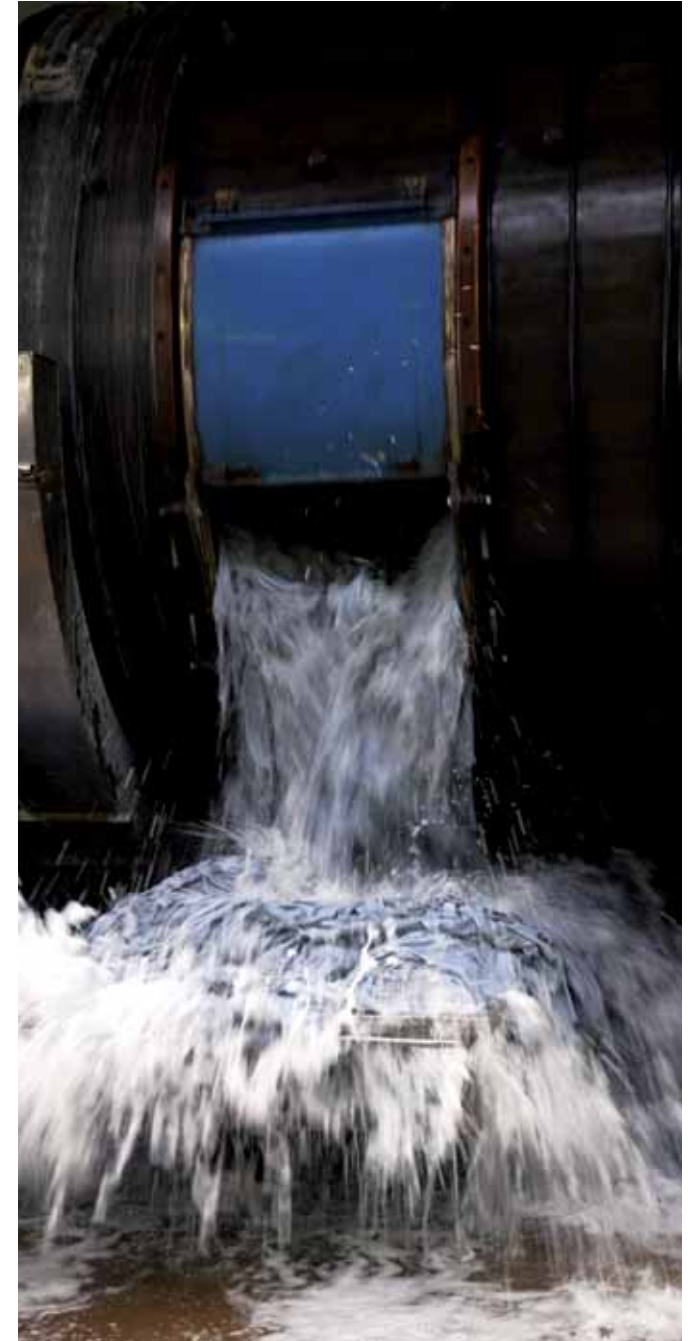
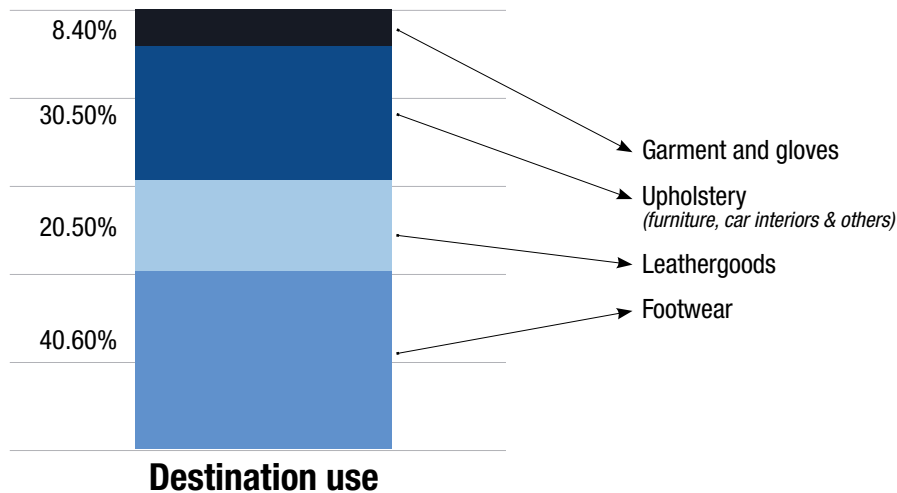
Ryc 5 - CHARAKTERYSTYKA ANKIETOWANYCH: PRODUKCJA POD WZGLĘDEM RODZAJU

99,4% przetwarzanych surowców stanowią skóry bydlęce, cielęce, owcze/baranie i kozie. Włochy przetwarzają najwięcej surowych skór i skórek w Europie.

Ryc 6 - CHARAKTERYSTYKA ANKIETOWANYCH: PRODUKCJA POD WZGLĘDEM PR-

Głównym skórzanym wyrobem końcowym produkowanym przez spółki z grupy badanych jest obuwie, a następnie tapicerka i dobra skórzane.

Wprowadzenie do wskaźników Społecznych

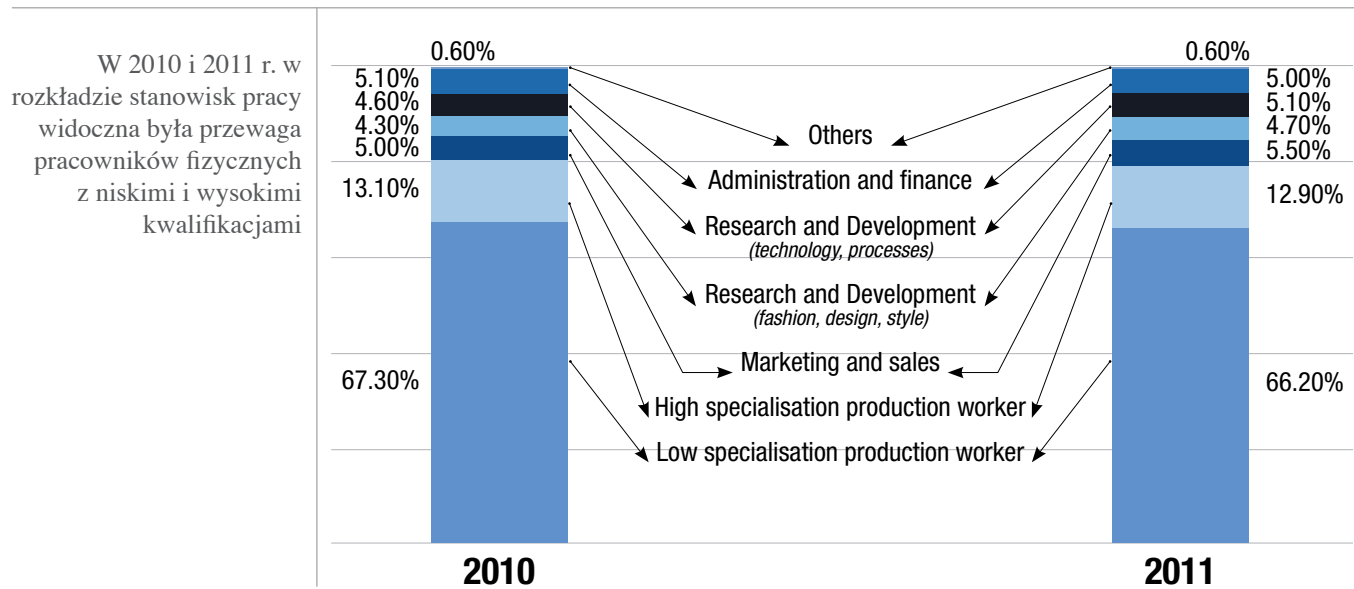
Kapitał ludzki jest elementem niezbędnym dla europejskiego przemysłu garbarskiego. Połączenie doświadczenia i młodości, np. wykwalifikowanych pracowników i praktykantów, to kluczowa zaleta, na której opiera się konkurencyjność tej branży.

Garbarnie w Europie są coraz bardziej nakierowane na etyczne i społeczne aspekty biznesu. Uznają rozwój w tym kierunku za środek poprawy i wzmocnienia relacji z uczestnikami rynku; pracownicy, klienci, dostawcy, bankierzy, władze publiczne, społeczeństwo obywatelskie i terytoria. Niniejszy rozdział ukazuje społeczny wymiar europejskiej branży garbarskiej, na podstawie wybranych wskaźników: Rodzaj pracy, Typy umów, Przedziały wiekowe, Wykształcenie, Staż pracy, Pochodzenie, Równość płci, Przynależność do Związków zawodowych, Wypadki przy pracy i Świadczenia Pracownicze, takie jak, np. porozumienia ws. urlopów zdrowotnych.

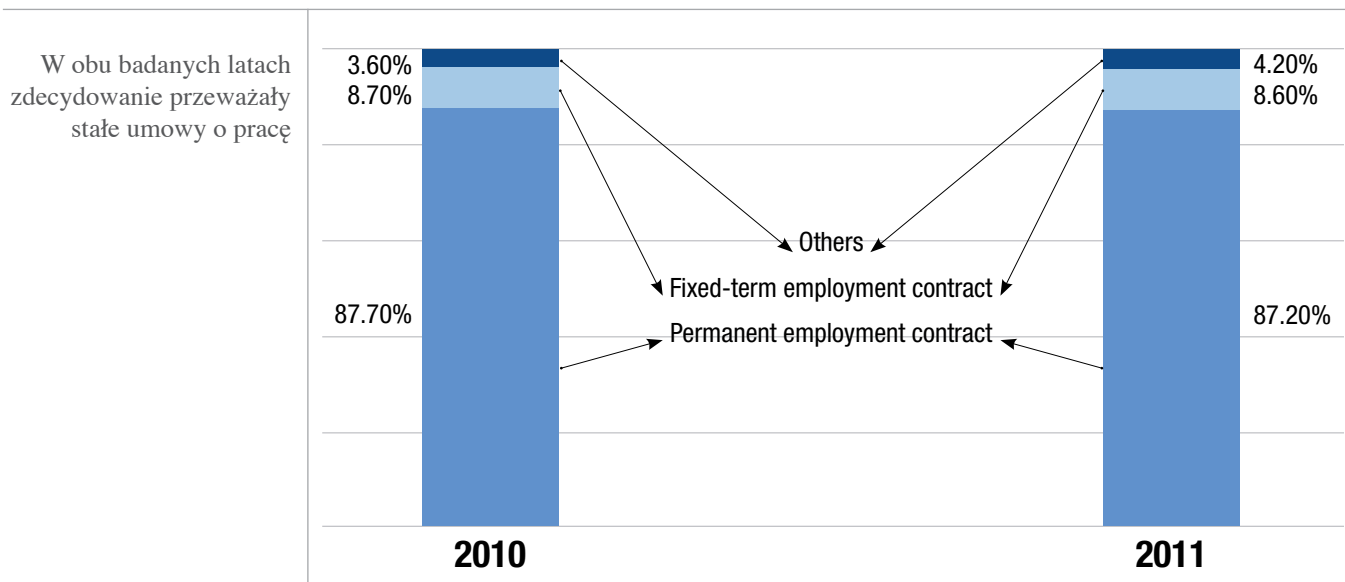
Sytuacja wyłaniająca się po analizie zebranych

informacji ukazuje branżę silnie zakorzenioną w terytorium i głęboko zaangażowaną – we współpracę z partnerami i organami publicznymi w celu połączenia rozwoju przemysłu ze stałą poprawą warunków pracy, generowaniem dobrobytu na terytorium i poprawą jakości życia lokalnych społeczności. Sytuacja społeczna w obrębie garbarni charakteryzuje się, ponad wszystko, owocną współpracą pomiędzy partnerami społecznymi. Niezależnie od instytucjonalnej roli, jaką w dialogu społecznym odgrywają organy przedstawicielskie podczas negocjacji zbiorowych, obie strony europejskiego sektora garbarskiego również stanowią przykład jak bliska współpraca przyczynia się do wzmocnienia europejskiego przemysłu skórzanego w stosunku do globalnej konkurencji, a także do promowania na światowych rynkach społecznych wartości związanych z europejskimi skórami.

Ryc 7 - RODZAJ PRACY 2010 - 2011 (%)

Ryc 8 - TYPY UMÓW 2010 - 2011 (%)

SPOŁECZNE WSKAŹNIKI I DANE

Struktura zatrudnienia w garbarniach pokazuje przewagę profilu profesjonalnego z umiejętnościami technicznymi i produkcyjnymi (79% siły roboczej).

Jak pokazano na Rycinie 7, mniej wyspecjalizowani pracownicy przeważają w halach produkcyjnych (ponad 66% w 2010 i 2011 r.), podczas gdy wysoce wyspecjalizowany personel jest zatrudniany w innych działach lub usługach. Rzeczywiście, Badania i Rozwój prac powiązanych umacniają ich znaczenie, zarówno w dziedzinie technologii procesowych, modzie, wzornictwie przemysłowym i sztuce użytkowej.

Niska częstotliwość występowania stanowisk kierowniczych jest głównie spowodowana przewagą małych i średnich przedsiębiorstw (często firmy rodzinne), gdzie decyzyjność spoczywa praktycznie na sprawdzonym, doświadczonym personelu, na pozycji średniego menedżmentu.

Jak pokazano na Rycinie 8, więcej niż 87% siły roboczej z europejskich garbarni jest zatrudniona na podstawie umów o pracę na czas nieokreślony. Całości dopełniają różne rodzaje terminowych umów o pracę.

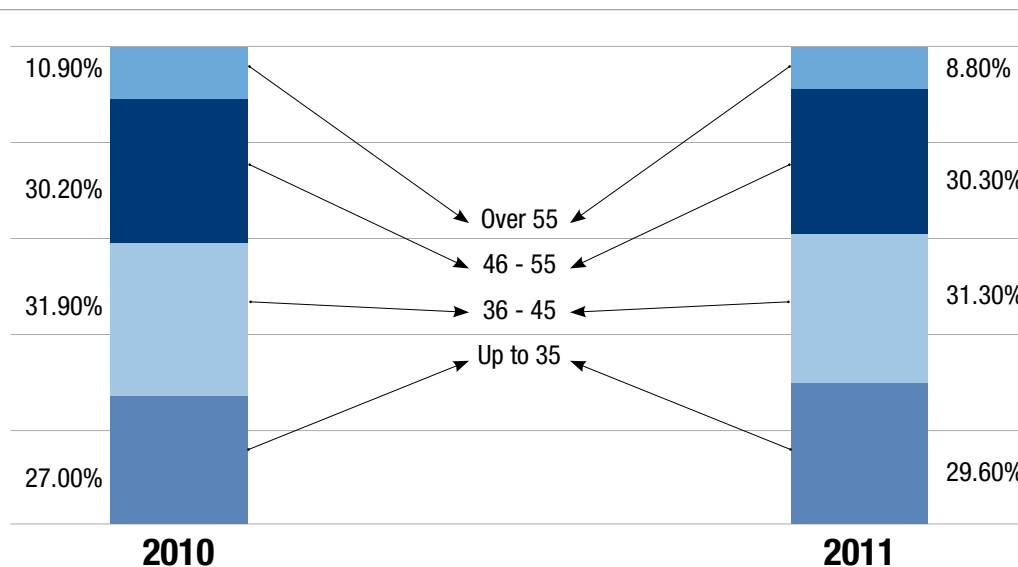
Rycina 9 pokazuje dość jednolity podział. Pracownicy w wieku poniżej 35 lat stanowili ok. 30% wszystkich zatrudnionych w 2011 r. W obu badanych latach najwięcej osób zatrudnionych rekrutowało się spośród osób w wieku pomiędzy 35 a 55 lat. Badania przeprowadzone na poziomie unijnym pokazują, że jedną z najbardziej istotnych spraw dla europejskich garbarni jest niska atrakcyjność tej branży wśród młodych osób. Wiele inicjatyw angażujących szkoły i nauczycieli ma na celu odwrócenie tej tendencji. Krajowe stowarzyszenia i związki zawodowe to główni promotorzy tej branży, jednakże wyniki pokazują, że potrzebny jest większy wysiłek w celu odnowienia stabilnego sektora.

Rycina 10 ilustruje wyniki badania pod względem Stażu pracy. Ponad 50% osób pozostaje zatrudniona w przemyśle garbarskim przez mniej niż 10 lat, podczas gdy znaczna część pozostaje na stanowiskach pracy w garbarniach przez większą część życia zawodowego.

Podział pracy zobrazowany na Rycinie 7 odzwierciedla analizę poziomu wykształcenia, ukazanego na Rycinie 12. Poziomy 1 i 2 według klasyfikacji ISCED odpowiadające wykształceniu podstawowemu lub pierwszemu stadium edukacji podstawowej i wykształceniu gimnazjalnemu lub drugiemu stadium edukacji podstawowej (patrz ramka informacyjna), prezentują taki sam udział (prawie 70%) jak ilość nisko wykwalifikowanych pracowników zatrudnionych w garbarniach (66.2% w 2011).

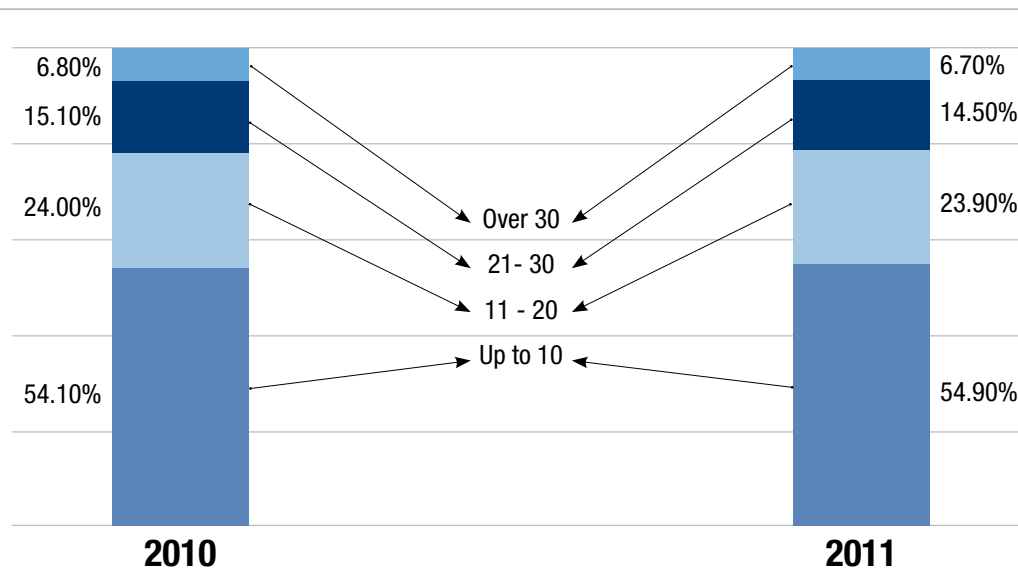
Branża garbarska tradycyjnie jest ściśle i mocno zakorzeniona w jej terytorium. Rycina 12 pokazuje, że bardzo duża część pracowników europejskich garbarni pochodzi z tego samego kraju, w którym ma siedzibę garbarnia ich zatrudniająca. W niektórych przypadkach zatrudnienie ma miejsce w obszarze (miasto lub prowincja) lokalizacji garbarni. Daje się jednak zauważyć imigrację i integrację pracowników zagranicznych. Następną znaczną część pracowników (9.2% w 2011) pochodzi z państw pozaeuropejskich. Stanowi to przykład pozytywnej interakcji europejskich garbarni z ich lokalnymi społecznościami, w których branża skórzana często stanowi główną możliwość zatrudnienia, która również przyczynia się do integracji imigrantów na szczeblu lokalnym i regionalnym.

Ryc 9 - PRZEDZIAŁY WIEKOWE 2010 - 2011 (%)

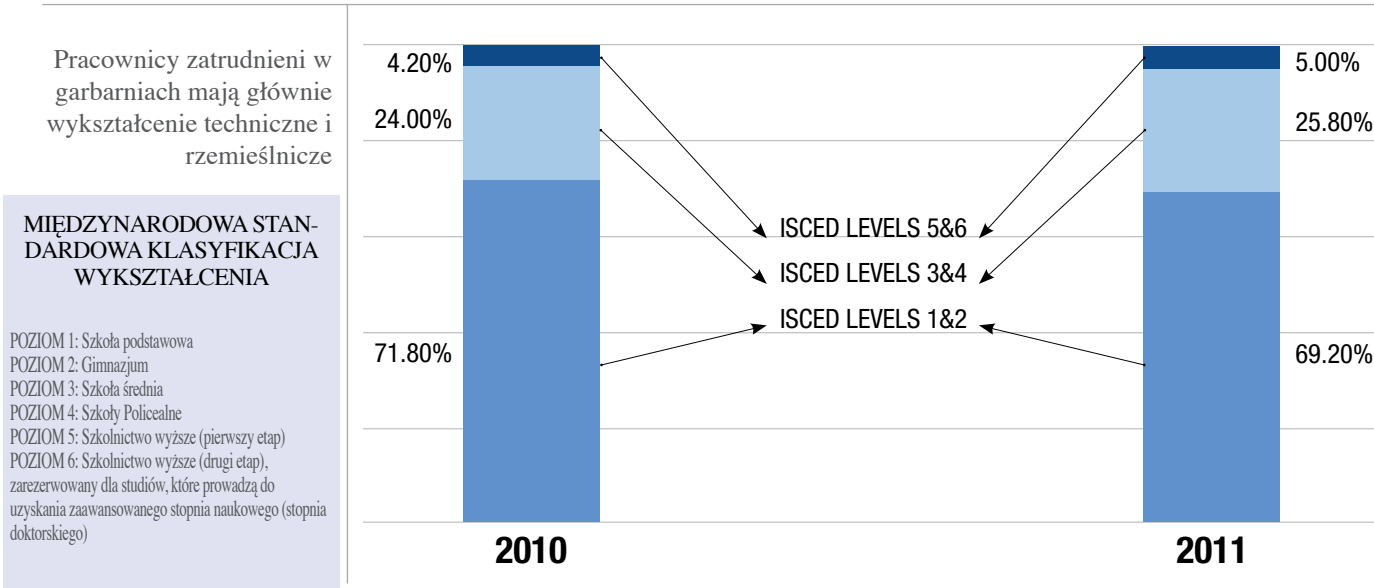
Pracownicy poniżej 35 roku życia stanowili prawie 30% ogółu pracowników w 2011 r.; garbarnie stanowią młode i stymulujące środowiska

Ryc 10 - KATEGORIE STAŻU PRACY 2010 - 2011 (%)

Ponad 50% siły roboczej pracuje w branży przez mniej niż 10 lat

Ryc 11 - WYKSZTAŁCENIA 2010 - 2011 (%)

DZIAŁANIA SZKOLENIOWE

Ponieważ zasoby ludzkie są tak istotnym czynnikiem stanowiącym o konkurencyjności tego sektora, europejskie garbarnie rozumieją znaczenie podnoszenia kwalifikacji ich pracowników. W celu konkurowania na międzynarodowym rynku konieczna jest wysoka jakość, wydajność i trwałość produktu, styl i usługi, wykwalifikowany personel, w szczególności w gospodarkach o wysokich kosztach produkcji, takich jak Europa. Kombinacja młodości i doświadczenia, np. wykwalifikowanych pracowników i młodych praktykantów to kluczowy element konkurencyjności tego sektora. Można to zwiększyć przez rozwój kształcenia zawodowego i kształcenia ustawicznego.

Pomimo długiej tradycji i międzynarodowej reputacji europejskich szkół garbarskich i wydziałów uniwersyteckich, stan kształcenia w specjalizacji skórzananej jest niepokojący. Masa krytyczna do wypełnienia sal lekcyjnych, geograficzne rozproszenie garbarni, bariery językowe to niektóre z przeszkód utrudniających efektywną reorganizację profesjonalnego szkolenia w europejskim sektorze skórzany.

Rozwój kształcenia zawodowego i kształcenia ustawicznego to obiecujące instrumenty. Umiejętności mogą być przekazywane lub doskonalone w samych garbarniach przez organizowanie kursów dostosowanych do specyfiki zawodu i szybkości kształcenia konkretnego kursanta.

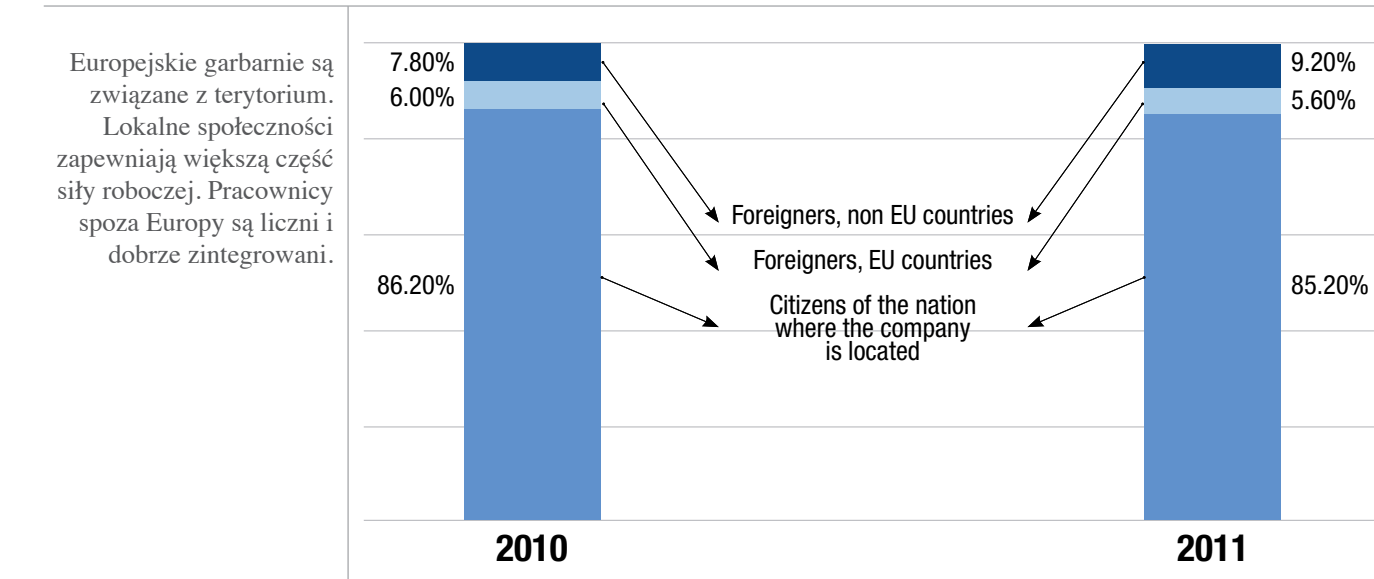
Obowiązek szkoleniowy może być przewidziane przez prawo lub przez krajowe układy zbiorowe pracy (np. w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w pracy).

W ciągu ostatnich dwóch lat, garbarnie w całej Europie zorganizowały wewnętrzne i zewnętrzne szkolenia w zakresie:

- technologii skórzananej
- mody i trendów
- systemów zarządzania środowiskiem
- bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscu pracy
- oceny ryzyka zawodowego
- fabrycznych środowiskowych briefingów na temat działań, kosztów itp.

Partnerzy społeczni Europejskiego Przemysłu Garbarskiego, COTANCE i federacja IndustriAll-European, począwszy od lat 90. XX wieku w ramach Dialogu Społecznego zajmowały się strategicznymi kwestiami edukacji i szkolenia w branży skórzananej. Ich starania doprowadziły do utworzenia EUROPEJSKIEJ RADY DS. ZATRUDNIENIA I UMIEJĘTNOŚCI W BRANŻY, której sterują procesem restrukturyzacji (patrz ramka).

Ryc 12 - POCHODZENIE 2010 - 2011 (%)

Jak pokazano na Rycinie 13, rozkład płci w branży, odzwierciedla niejako rozkład pracy, z podobnym odsetkiem niskowyzwalifikowanych pracowników i mężczyzn. Ta przewaga męskich pracowników na stanowiskach produkcyjnych ma częściej miejsce w garbarniach, w których przetwarza się całe skóry bydlęce, gdzie przenoszenie ciężarów wymaga pewnej siły fizycznej. Rzeczywiście, nie jest niczym nadzwyczajnym zatrudnienie kobiety w garbarniach przetwarzających skórki. Jednakże kobiety są zatrudniane całkiem równomiernie na stanowiskach produkcyjnych jak i biurowych.

WYPADKI PRZY PRACY

Ochrona zdrowia i życia pracowników zajmuje wysokie miejsce na liście problemów do rozwiązania, gdzie przenoszenie ciężarów, stosowanie ciężkiego sprzętu i specyficznych środków chemicznych może stanowić źródło poważnych urazów. Europejskie garbarstwo nie jest działalnością przemysłową będącą źródłem częstych wypadków. Przynajmniej taki obraz wynika z przeprowadzonych w tym okresie badań. Analiza wypadków przy pracy powinna uwzględniać trzy czynniki:

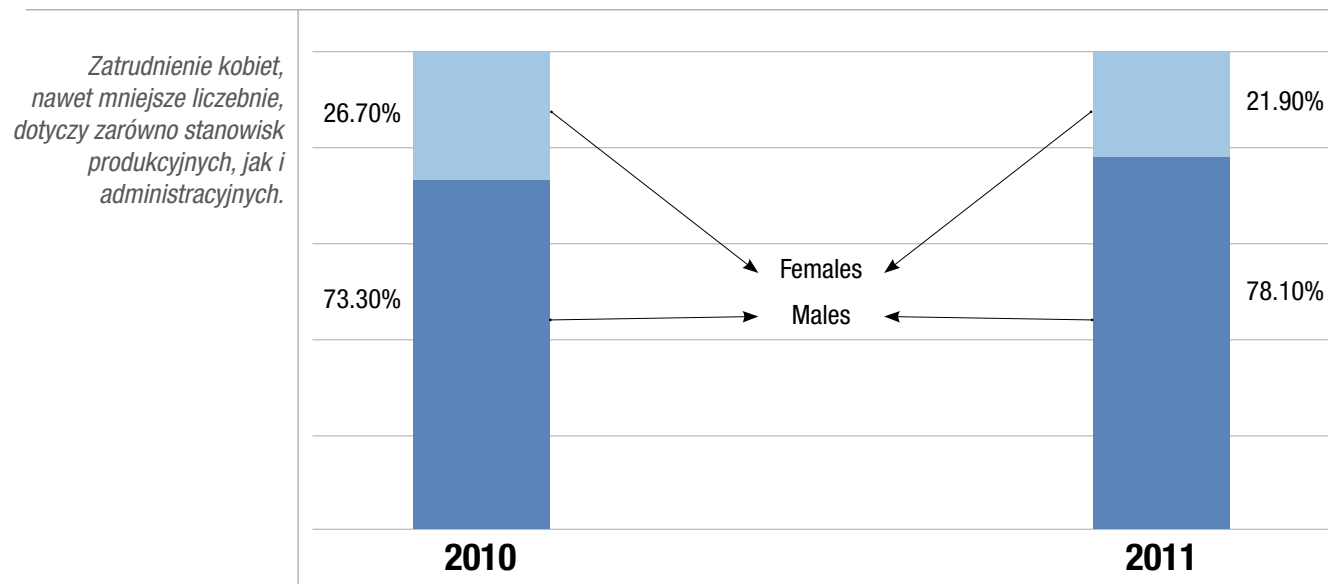
- Względna częstotliwość: całkowita liczba wypadków*1000/liczba pracowników
- Wskaźnik nasilenia: dni utracone/liczba pracowników.
- Średni czas trwania: liczba dni nieobecności w pracy/liczba wypadków przy pracy.

Dane dotyczą roku 2011 i jedynie sytuacji we Włoszech (w każdym wypadku bardzo reprezentatywnej). Liczby są następujące:

- Względna częstotliwość: 3,35
- Wskaźnik nasilenia: 0,93
- Średni czas trwania 27,63

Te wartości są niskie w porównaniu z innymi branżami przemysłu. Ponadto we Włoszech zarejestrowano długi okres niewystępowania wypadków śmiertelnych w sektorze garbarskim.

Ryc 13 - ROZMIESZCZENIE PŁCI 2010 - 2011 (%)

EFEKTYWNY DIALOG SPOŁECZNY

Partnerzy Społeczni Europejskiego przemysłu Skórzanego, COTANCE i federacja IndustriAll (wcześniej ETUF:TCL), od lat 90. XX wieku wypracowały owocny Dialog Społeczny.

W ramach Sektorowego Dialogu Społecznego UE Przemysłu Skórzanego/Garbarskiego, w roku 1999 przyjęto wspólną deklarację w sprawie wymagań szkoleniowych w kontekście modernizacji organizacji pracy, poprawy wizerunku branży i ustanowienia jednostki do monitorowania zmian w przemyśle.

W roku 2000, sporządzono Kodeks dobrego Postępowania dotyczący podstawowych praw pracowniczych; była to pierwsza Umowa Ramowa partnerów dialogu. Przygotowali wspólne stanowisko na szczyt w Lizbonie (2001), Barcelonie (2002) i Brukseli (2004) w przedmiocie wyzwań i szans tej branży.

Zorganizowali warsztaty szkoleniowe w Turynie, Włochy w 2002 r. i seminarium na temat zmian w organizacji pracy (Hiszpania, 2002).

W kontekście rozszerzenia, zorganizowali trzy Fora Ekonomiczno-Społeczne z krajami kandydującymi do UE (Węgry (2001), Rumunia (2002), Polska (2004)). Partnerzy Społeczni w latach 2003/2004 przedsięwzięli wspólny projekt z Międzynarodową Organizacją ds. Odpowiedzialności Społecznej Biznesu (SAI) dotyczący szkolenia w zakresie standardów Międzynarodowej Organizacji Pracy w celu implementacji Kodeksu Postępowania.

Partnerzy społeczni branży garbarskiej i sektorów tekstylnych, w 2005 r. uruchomili wspólny projekt Budowanie Zdolności dla Partnerów Społecznych z nowych krajów członkowskich UE i państw kandydujących.

W konsekwencji przyjęcia w 2000 r. Kodeksu Postępowania Partnerzy, przyjęli nową Umowę Ramową w 2008 r. skupiającą się na innowacyjnych Standardach Społecznej i Środowiskowej Sprawozdawczości w europejskim przemyśle skórzanim, dając większą możliwość Małym i Średnim Przedsiębiorstwom przyjęcia praktyk komunikacyjnych Społecznej Odpowiedzialności Biznesu.

Szereg innych wspólnych projektów dotyczących wiele istotnych spraw tej branży, takich jak np. stworzenie internetowego Narzędzia Oceny Ryzyka dla sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw (2011) czy też zajmowanie się Przejrzystością i Wykrywalnością łańcucha dostaw (2012) zakończyły szereg działań Partnerów Społecznych Europejskiego Przemysłu Skórzanego.

PILOTAŻOWE NARZĘDZIE INTERNETOWE OCENY RYZYKA W PRZEMYSLE SKÓR- ZANYM I GARBARSKIM

<http://client.oiraproject.eu>

W ramach wspólnego projektu Federacja industriAll-Europe i COTANCE stworzyły „HYPERLINK” [“http://client.oiraproject.eu/eu/leather-tanning/leather-tanning-draft-risk-assessment-tool/@@login”](http://client.oiraproject.eu/eu/leather-tanning/leather-tanning-draft-risk-assessment-tool/@@login) \o “OIRA” t “_blank” Online Risk Assessment Tool” dotyczące Bezpieczeństwa i higieny pracy dla małych i średnich garbarni. Ma ono na celu pomoc w zakresie ochrony i zarządzania ryzykiem dla pracowników garbarni, ułatwianie tworzenia strategii przedsiębiorstw w tym zakresie oraz unikanie ewentualnych negatywnych skutków restrukturyzacji sektora.

Narzędzie ma dostarczać wartościowych informacji i sugestii, co do oceny ryzyka pojedynczych garbarni w celu minimalizowania i eliminowania zagrożeń w zakresie BHP. Wprowadzenie narzędzia nie zapewnia jednak prawnej zgodności z krajowymi regulacjami w zakresie BHP. Te kwestie powinny zostać ustalone z krajowymi władzami ds. bezpieczeństwa i zdrowia. Narzędzie ma na celu zwiększenie świadomości w zakresie spraw BHP w garbarniach i podawać przykłady dobrych praktyk.

Narzędzie obejmuje wszystkie najważniejsze obszary działalności garbarni, w szczególności:

- zarządzanie BHP
- transport wewnętrzny
- zarządzanie kryzysowe
- praca z surowymi skórami i skórkami
- Użycie Maszyn
- Użycie Środków Chemicznych
- Biuro jako miejsce pracy

Użytkownicy narzędzia są prowadzeni przez różne etapy od oceny potencjalnego ryzyka do planu działania zawierającego rozwiązania i środki do końcowego raportu.

EUROPEJSKA RADA
DS. ZATRUDNIENIA
I UMIEJĘTNOŚCI

europeanskillscouncil.t-c-l.eu

Europejscy Partnerzy Społeczni branży Tekstylnej, Odzieżowej i Skórzanej oficjalnie powołały do życia w Brukseli 25 kwietnia 2012 r. organ zwany „Europejską radą ds. edukacji i zatrudnienia w branży tekstylnej, odzieżowej i skórzanej”, w skrócie “EU TCL SKILLS COUNCIL”. Członkowie założyciele to:

- federacja IndustriAll - (poprzednio Federacja Europejskich Związków Zawodowych branży Tekstylnej, Odzieżowej i Skórzanej ETUF : TCL)
- EURATEX
- COTANCE

Utworzenie tej Rady (EU TCL SKILLS COUNCIL) było możliwe dzięki finansowemu wsparciu Komisji Europejskiej. Sektor TCL to pierwszy taki sektor europejski zaangażowany w działania tego typu.

Statutowe cele Rady Umiejętności to „zwiększenie poziomu zatrudnienia w branży tekstylny - skórzanej oraz lepsze wykorzystanie potencjału siły roboczej; stymulowanie działań edukacyjnych na poziomie branży w poszczególnych państwach, na poziomie europejskim a także na poziomie poszczególnych przedsiębiorstw; tworzenie raportów pokazujących możliwość zwiększenia innowacyjności branży czy pokazanie wyzwań kompetencyjnych”. Aby osiągnąć te cele Partnerzy Społeczni współpracują z kilkoma Partnerstwami Umiejętności Przemysłowych (ISPs to dwustronne lub trójstronne specjalistyczne organizacje branżowe działające na polu edukacyjnym, szkoleniowym i zatrudnienia). COBOT (Belgia), CREATIVE SKILLSET (UK), IVOC (Belgia), OPCALIA (Francja), OSSERVATORIO NAZIONALE CONCIA (Włochy) są już członkami Rady Umiejętności.

Rada Umiejętności rozpoczęła działalność w 2012 roku. Poprzez swoich członków, skupia branżową wiedzę w trzech badanych tematach:

- Ewolucja dostaw, zatrudnienia i umiejętności w tym prognozowanie potrzeb i analizy prognoz dla sektora odzieżowo-skórzanego
- Dobre praktyki zbliżania świata nauki i pracy i redukcji trwałego niedopasowania umiejętności na poziomie branżowym, jak również w zakresie mechanizmów istniejących na poziomie krajowym, jak i regionalnym pomiędzy oczekiwaniami organów a placówkami edukacyjnymi i szkoleniowymi
- Innowacyjne narzędzia, krajowe i/lub regionalne strategie, lokalne inicjatywy, metody wdrażane dla jednolitych metod kształcenia

Na podstawie wniosków wynikających z tych raportów, partnerzy społeczni będą mogli przygotować i przedłożyć Komisji Europejskiej strukturalne zalecenia dla wdrożenia zasad kształcenia i zatrudnienia i inicjatyw uznanych za przydatne dla sektora.

Wprowadzenie do czynników środowiskowych

Zrównoważony rozwój ekologiczny w produkcji skóry opiera się zasadniczo na trzech filarach: przetworzone surowce, wydajność, zapobieganie zanieczyszczeniom i kontrola.

W odniesieniu do surowców, jak wyjaśniono w rozdziale „Społeczne i środowiskowe wartości Europejskiego przemysłu garbarskiego”, 99% skór i skórek przetwarzanych przez Europejskie garbarnie jest pochodzenia zwierzęcego, tj. ze zwierząt, które były pierwotnie hodowane w innych ekonomicznych celach (wełna, mleko i/lub produkcja mięsna). Rzeczywiście, skoro odnawialne źródło można zdefiniować jako “naturalne źródło zdolne do reprodukcji poprzez biologiczne i naturalne procesy i uzupełniane z upływem czasu” to wełna, mleko i/lub mięso mogą być uznane za takie źródła odnawialne. Surowe skóry i skórki można uznać, zatem za “odnawialne produkty uboczne”, które są odzyskiwane i przetwarzane poprzez złożony ciąg chemicznych i mechanicznych procesów, w półprodukt o wysokiej wartości dodanej dla wielu strategicznych branż. W tym kontekście, gotowa skóra stanowi naturalną i odnawialną alternatywę dla produktów wytworzonych na bazie oleju, które są stosowane

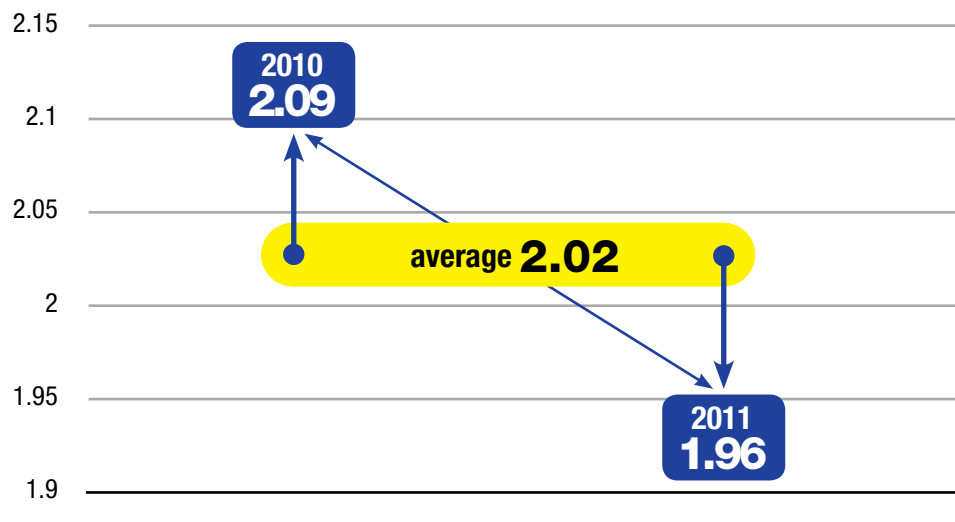
w tym samym celu.

W celu dokonania analizy i sprawozdania wydajności, zapobiegania zanieczyszczeniom i kontroli, przetworzono i zebrano specyficzne dla danego kraju fizyczne i ekonomiczne dane, uzyskane przez stowarzyszenia od ich oddziałów. Niniejsza część raportu skupia się na opisie zespołu wskaźników referencyjnych podsumowujących ekologiczne działania podejmowane przez europejskie garbarnie. Osiągnięcia w tej dziedzinie sektora są wynikiem inwestycji w obu technologiach przetwórczych (poprawa poprzez efektywność i innowacje) oraz w technologiach “końca rury” (poprawa poprzez naprawę odpływów, np. ścieków).

Definicja wydatków na ochronę środowiska przyjęta w niniejszym raporcie odpowiada tej przyjętej przez Eurostat: “wszelkie koszty poniesione w celu wdrożenia działań, których głównym (bezpośrednim lub pośrednim) celem jest zarządzanie i ochrona środowiska, to jest działań celowo skierowanych na zapobieganie, ograniczanie lub powstrzymanie degradacji środowiska powodowanej przez jakąkolwiek działalność produkcyjną i konsumpcyjną”.

Ryc 14 - ZUŻYCIĘ ŚRODKÓW CHEMICZNYCH NA JEDNOSTKĘ PRODUKTU

Zużycie środków chemicznych na jednostkę produktu uległo zmniejszeniu o 6,2% w okresie pomiędzy 2010 r. a 2011 r.

DEKLARACJA CZYSTSZEJ PRODUKCJI UNEP

Dnia 29 kwietnia 2002 COTANCE, podpisało Międzynarodową Deklarację Czystszej Produkcji. Stanowi ona zobowiązanie sygnatariuszy do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju. Została sformułowana przez Program Środowiskowy Organizacji Narodów Zjednoczonych (UNEP) w celu promowania zapobiegania zanieczyszczeniom, niż usuwania spowodowanych przez nie szkód. Na podstawie decyzji Rady z 2000 r., COTANCE przystąpiło do deklaracji UNEP. Przez podpisanie tej deklaracji, Europejski Przemysł Garbarski czyni publiczne zobowiązanie do propagowania zapobiegania zanieczyszczeniom i do czystszej produkcji. Istotnie, jest to już normą w większości Europejskich Garbarni i powinno zostać ujawnione szerszej publiczności za pomocą wszystkich dostępnych środków, w pierwszej kolejności przez podpisanie deklaracji UNEP i następnie przez wdrażanie i rozpowszechnianie jej zasad

ZUŻYCIĘ ŚRODKÓW CHEMICZNYCH

Pomocnicze środki chemiczne używane są w wielu różnych procesach produkcji skór. Interakcje zachodzące pomiędzy środkami chemicznymi a skórą właściwą (substrat skór i skórek) są niezbędne do usuwania niepożądanych substancji i zmiany struktury oraz ruchliwości włókien kolagenowych, w celu wytworzenia gotowej skóry posiadającej wymagane fizyczne cechy, w tym wygląd końcowy. W garbarniach środki chemiczne są zwyczajowo stosowane w środowisku wodnym lub przez bezpośrednie rozpylenie na powierzchnię skóry. Badania środków i procesów chemicznych stale ewoluują w kierunku zastępowania niebezpiecznych środków, zmniejszania narażenia w miejscu pracy, poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy, wydajności procesu, wyższego zużycia kąpielii obróbkowych i zmniejszenia uwalniania zużytych chemikaliów do naturalnego środowiska.

Dane zebrane przez krajowe związki wskazują średnią wartość zużycia 2.02 kg środków chemicznych na 1 m² gotowej skóry w latach 2010 – 2011. Zmniejszenie intensywności chemicznego przetwarzania, jak również zwiększenie zastosowania ekologicznych środków pomocniczych zostało osiągnięte wskutek przeprowadzania doświadczeń oraz współpracy techników garbarskich z dostawcami środków chemicznych i części do maszyn.

IND - ECO: WYDAJNOŚĆ ENERGETYCZNA BRANŻY SKÓRZANEJ

COTANCE, wspólnie z pozostałymi 15 europejskimi partnerami, wdraża projekt pod nazwą IND – ECO "Industry Alliance dla zmniejszania zużycia energii i emisji CO₂" finansowany przez Komisję Europejską (Agencja Wykonawcza ds. Konkurencyjności i Efektywności) w ramach programu "Intelligent Energy - Europe". Projekt rozpoczął się w maju 2012 i będzie trwał przez 3 lata. Jego celem jest rozwijanie najlepszych warunków ramowych dla wspierania garbarzy i producentów obuwia w inwestowanie w wydajność energetyczną.

Projekt ma cztery podstawowe cele:

- określanie, w drodze audytu energetycznego, głównych obszarów, w których efektywność energetyczna może być realizowana w garbarni i w łańcuchu wartości skóry
- określanie najlepszych technicznych i technologicznych rozwiązań dostępnych na szczeblu krajowym i Europejskim, umożliwiających osiągnięcie wyższych poziomów wydajności energetycznej;
- zawieranie porozumień z ekonomicznymi i finansowymi podmiotami na szczeblu europejskim, krajowym i lokalnym, ułatwiających przedsiębiorstwom pozyskiwanie finansowania inwestycji w wydajność energetyczną;
- pomoc firmom w opracowywaniu planów inwestycyjnych wydajności energetycznej.

Firmy zaangażowane w projekt IND-ECO będą:

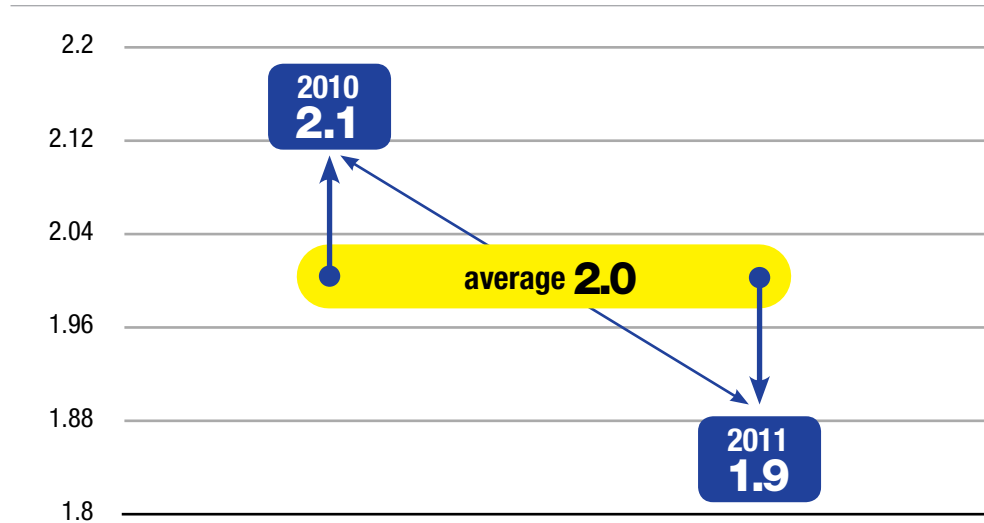
- mogły uzyskać darmową poradę od ekspertów i specjalistów z zakresu wydajności energetycznej, którzy przeprowadzą wszechstronne techniczne i technologiczne badania mające na celu wskazanie możliwych do przyjęcia działań zmierzających do poprawy wydajności energetycznej i oszacowania zaoszczędzonej energii;
- miały dostęp do specjalnej bazy danych technologii energooszczędnych (systemy i rozwiązania), przy wsparciu porozumień zawartych przez dostawców w ramach projektu;
- korzystały z porozumień zawartych ze specjalistami od energii, europejskimi bankami i krajowymi oraz lokalnymi instytucjami kredytowymi, nakierowanymi na ułatwanie dostępu do pożyczek na inwestycje w zakresie wydajności energetycznej.

www.ind-ecoefficiency.eu

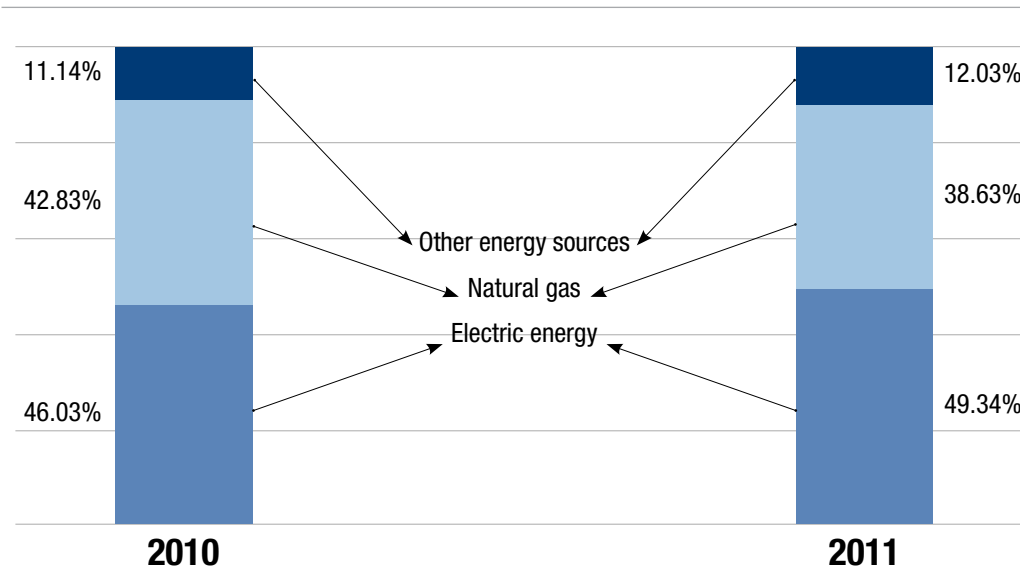
ZUŻYCIE ENERGII

Elektryczność jest używana w garbarniach głównie w celu zasilania maszyn i naczyń, do wytwarzania sprężonego powietrza i oświetlania. Energia cieplna jest potrzebna do suszenia skór w różnych fazach przetwarzania, do podgrzewania wody do temperatur niezbędnych w procesach chemicznych oraz do regulowania temperatury w środowisku pracy. Istotnymi czynnikami wpływającymi na zużycie energii w garbarni są rodzaj surowców przetwarzanych w garbarniach oraz energochłonność różnych etapów procesu przetwórczego. W celu obliczenia całkowitego zużycia na jednostkę produktu, dane zostały wyrażone w Tonach Oleju Ekwiwalentnego na 1,000 m² wyprodukowanej skóry (TOE/1,000m²). Średnia wartość wynikająca z danych dostarczonych przez krajowe związki wyniosła w okresie 2010-2011 - 2.0 TOE/1,000 m² (Ryc. 15). Zmniejszanie zużycia energii w garbarniach wymaga przede wszystkim instalowania wysoce energooszczędnych maszyn i stosowania energooszczędnych procesów. Analiza podziału zużycia energii (Ryc. 16) wskazuje, że elektryczność stanowi blisko 50% całkowitego zużycia energii, zarówno w 2010, jak i 2011 roku. Energia cieplna pochodzi głównie ze spalania naturalnego gazu (metan) i/lub innych paliw kopalnych (olej opałowy, propan butan, inne). Coraz większa liczba garbarni inwestuje w odnawialne źródła energii.

Ryc 15 - ZUŻYCIE ENERGII NA JEDNOSTKĘ PRODUKTU 2010 - 2011 (kg/m²)

Ryc 16 - PODZIAŁ ZUŻYCIA ENERGII 2010 - 2011 (%)

Elektryczność stanowi prawie 50% całego zużycia energii. Energia cieplna pochodzi z gazu naturalnego (metan) i innych paliw kopalnych. Garbarnie inwestują w odnawialne źródła energii.

ZUŻYCIE I ODPROWADZANIE WODY

Woda jest stosowana w fundamentalnych etapach procesu przetwórczego, np. w procesie garbowania i farbowania, które odbywają się w beczkach i innych naczyniach, poprzez rozpuszczanie substancji chemicznych. Woda jest również używana do czyszczenia skór, maszyn i miejsca pracy. Najważniejszymi źródłami wody są autoryzowane i kontrolowane studnie artezyjskie lokalizowane w obrębie garbarni, a nadto wodociągi przemysłowe i wodociągi użyteczności publicznej. Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków stanowi najważniejszy ekologiczny aspekt przemysłu garbarskiego.

Jak wskazuje Ryc. 17, zużycie wody na jednostkę produktu

wynosi średnio 0,13 m³/m². Zmniejszenie zużycia na jednostkę stanowi od lat priorytet europejskich garbarni. Stało się to możliwe głównie przez stałe wprowadzanie ulepszeń mających na celu rozwój wydajności i technologii uzdatniania wody. Prawie 95% wody zużywanej w garbarniach jest następnie odprowadzana, pozostała część to głównie woda, która wyparowuje podczas procesu wytwórczego czy też wilgoć zawarta w odpadach przeznaczonych do recyklingu i/lub usunięcia.

Odprowadzona woda jest następnie poddawana oczyszczaniu. W przeciwieństwie do niektórych pozaeuropejskich konkurencyjnych krajów, w których ustawodawstwo dotyczące ochrony środowiska jest nieznaczne lub słabo stosowane, 100% europejskich garbarni poddaje ścieki całkowitemu i kompleksowemu procesowi oczyszczania.

Większa część produkcji skór w krajach południowej Europy jest skoncentrowana w okręgach garbarskich. Tutaj wybudowano i przez lata ulepszano scentralizowane oczyszczalnie ścieków

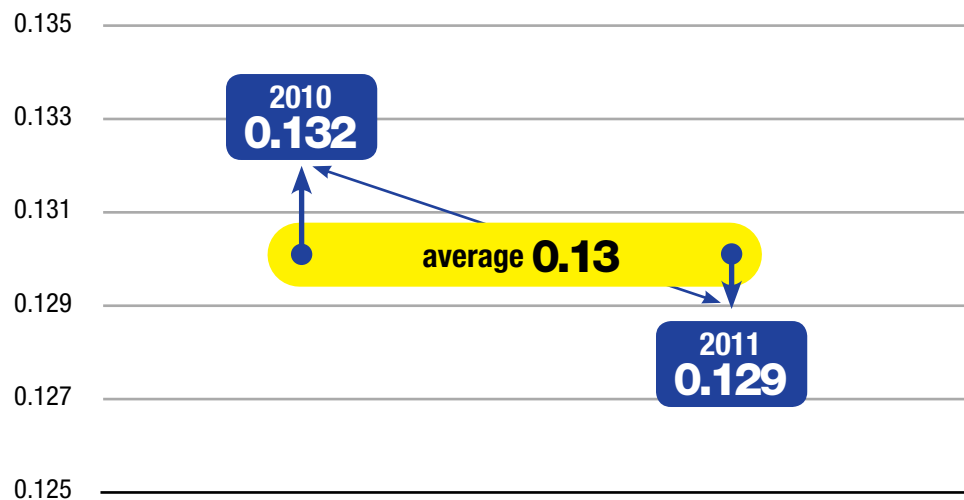
Scentralizowane stacje uzdatniania wody prowadzone przez konsorcja okręgów są doskonałym międzynarodowym przykładem współpracy między przedsiębiorstwami w zakresie ochrony środowiska. W tym kontekście, garbarnie zwyczajowo zapewniają podstawowe oczyszczanie za pomocą posiadanych środków, pozostawiając oczyszczalniom przeprowadzenie pozostałych niezbędnych zabiegów fizycznych, chemicznych i biologicznych.

Na obszarach lokalizacji okręgów garbarskich, te same oczyszczalnie ścieków, zbudowane pierwotnie w celach przemysłowych, zmieniały się przez lata i obecnie mają znaczący udział w oczyszczaniu ścieków publicznych.

Garbarnie zlokalizowane poza strefami przemysłowymi oczyszczają ścieki niezależnie i odprowadzają je następnie do publicznych systemów kanalizacyjnych.

Ryc 17 - ZUŻYCIE WODY NA JEDNOSTKĘ PRODUKTU 2010 - 2011 (m^3/m^2)

Aby wyprodukować jeden m^2 skóry, europejskie garbarnie zużywają 0,13 m^3 wody.

Rycina 18 wskazuje dane dotyczące średniej wydajności oczyszczania ścieków w różnych systemach oczyszczania znajdujących się w grupie badanych państw, odrębnie dla każdego opisanego parametru. Wydajność oczyszczania w tym wypadku wyrażona jest jako:

$$([W] - [POZA]) / [W]$$

Gdzie [W] oznacza stężenie parametru w ściekach zrzucanych do oczyszczalni, zaś [POZA] oznacza stężenie tego samego parametru ściekach odprowadzanych po oczyszczeniu. Wskaźnik ten ostatecznie mierzy zdolność przyjętego systemu do usuwania zanieczyszczeń z wody. Jak widać, różne systemy oczyszczania przyjęte w europejskich garbarniach, zapewniają znakomite wyniki dla prawie wszystkich parametrów, z wyjątkiem rozpuszczalnych soli, co stanowi nierozwiązany problem technologiczny na poziomie międzynarodowym.

Minimalizację zanieczyszczeń wody w europejskich garbarniach osiągnięto poprzez rozwój i wdrażanie zintegrowanych procesów technologicznych, nakierowanych na redukcję zawartości chemikaliów w ściekach, albo poprzez modyfikację dawek chemikaliów albo przez sprzyjanie wysokiemu zużyciu kąpieli.

JAKOŚĆ ŚCIEKÓW POCHODZĄCYCH Z GARBARNI JEST MONITOROWANA GŁÓWNIEM POPRAZ ANALIZĘ 8 PARAMETRÓW:

(Zawiesina ogólna)

Wskazuje ilość rozpuszczonych cząstek stałych, które mogą być oddzielone przez filtrację. W procesach garbarskich, Zawiesina ogólna tworzy się głównie z pozostałości skór i skórek, wytwarzanych podczas końcowych nawodnień i nierozpuszczonych środków chemicznych.

ChZT (Chemiczne Zapotrzebowanie na Tlen)
Parametr wskazujący ilość tlenu potrzebną do

utlenienia zawartych w ściekach związków organicznych i nieorganicznych. W procesach garbarskich, wartości ChZT zależą od organicznych pozostałości skór i skórek oraz od niewykorzystanych w pełni środków chemicznych (np. kwasy organiczne, garbniki, żywice, tłuszcze itp.).

Siarczany(SO_4^-)

Siarczany są składnikiem wielu garbarskich związków. Współpraca garbarni z dostawcami środków chemicznych prowadzi do wskazywania alternatywnych produktów wolnych od siarczanów.

Azot ogólny

Zawartość azotu w ściekach wyrażana jest w jednostce TKN (Azot ogólny Kjeldhala), mianowicie, jako suma związków azotu

pochodzących z rozpadu białek i mocznika. W ściekach garbarskich znacząco występują również amoniak (NH_3) i sole amonowe (NH_4^+).

Chlorki (Cl⁻)

Zawartość chlorków w ściekach garbarskich wynika głównie z soli używanej w konserwacji skór i skórek, rozpuszczanej w pierwszych fazach procesu oraz ze środków chemicznych (takich jak chlorek amonu, chlorek sodu, kwas solny) stosowanych w końcowych fazach nawadniania. Wysoka zawartość soli może mieć negatywny wpływ na osmotyczny potencjał wody i jej cechy organoleptyczne.

Tlenek Chromu (III)

Podstawowy siarczan chromu ($CrOHSO_4$) to najczęściej stosowany na świecie garbnik.

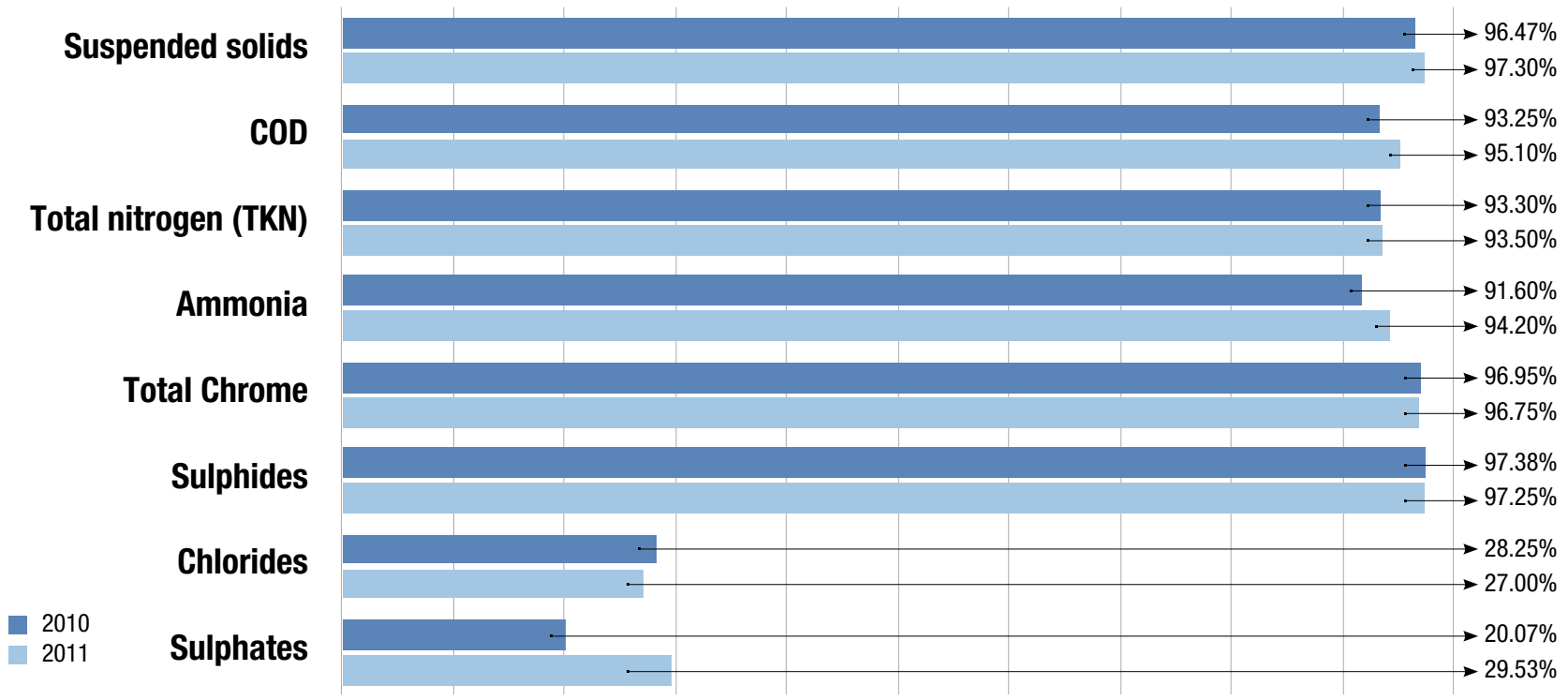
Chrom używany do garbowania znajduje się na trzecim stopniu utlenienia, na którym nie wykazuje toksycznych właściwości, w przeciwieństwie do silnie toksycznego tlenku chromu (VI).

Siarczki ($S^{=}$)

Siarczek sodu (Na_2S) stosowany jest we wstępnych fazach procesu garbowania, w szczególności do usuwania sierści ze skór i skórek. Jego wpływ na środowisko związany jest przede wszystkim z jego potencjalnie toksycznymi właściwościami w konkretnych warunkach środowiskowych, z jego udziałem w wartości ChZT i z charakterystycznym brzydkim zapachem, który nadaje wodzie, który to zapach ma mniejszy wpływ na środowisko, ale jest bardziej widoczny.

Ryc 18 - WYDAJNOŚĆ OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW 2010 - 2011 (%)

Systemy oczyszczania ścieków stosowane przez garbarnie są wysoce skuteczne w odniesieniu do prawie wszystkich monitorowanych parametrów.

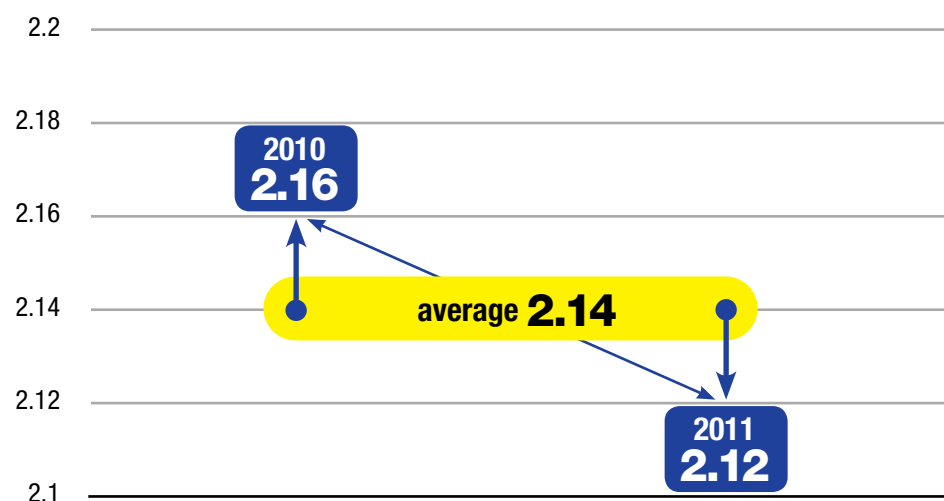
GOSPODARKA ODPADAMI

Jak pokazuje Rycina 19, europejskie garbarnie wytwarzają, średnio, 2,14 kg odpadów z każdego wyprodukowanego metra kwadratowego. Ta liczba może mieć pozornie istotne znaczenie dla środowiska, jednakże należy wziąć także pod uwagę ogólną gospodarkę i końcowe przeznaczenie odpadów garbarskich.

Ciężar w pełni przetworzonej groszkowanej skóry bydlęcej stanowi jedynie ok. 20 – 25% wagi wszystkich skór surowych dostarczanych do garbarni. Niektóre garbarnie produkują i sprzedają produkty uboczne (np. popękane, rozdarte), jako skóry gorszej jakości. W innych przypadkach, produkty uboczne lub odpady procesu garbarskiego są wykorzystywane jako surowce w innych procesach produkcji. Jedynie niewielka część pozostałości po surowcach nie znajduje drugiego zastosowania. W przeszłości inne typowe odpady garbarni (takie jak np. osady powstałe w trakcie procesu oczyszczania ścieków) były wyrzucane, jednakże dziś pojawiają się alternatywne metody. Europejski Katalog Odpadów zawiera dokładną klasyfikację odpadów pochodzących z procesów garbarskich:

04 01	odpady z przemysłu skórzanego
04 01 01	odpady z mizdrowania (odzierki i dwoiny wapniowe)
04 01 02	odpady z wapnienia
04 01 03	odpady z odtłuszczania zawierające rozpuszczalniki (bez fazy ciekłej)
04 01 04	brzezka garbująca zawierająca chrom
04 01 05	brzezka garbująca nie zawierająca chromu
04 01 06	osady zawierające chrom, zwłaszcza z zakładowych oczyszczalni ścieków
04 01 07	osady nie zawierające chromu, zwłaszcza z zakładowych oczyszczalni ścieków
04 01 08	odpady skóry wygarbowanej zawierające chrom (wióry, obcinki, pył ze szlifowania skór)
04 01 09	odpady z polerowania i wykańczania
04 01 99	inne nie wymienione odpady

Ryc 19 - ILOŚĆ ODPADÓW WYTWORZONYCH NA JEDNOSTKĘ WYROBU 2010 - 2011 (Kg/m²)

Ciężar całkowicie przetworzonej skóry groszkowanej stanowi jedynie ok. 20 – 25% całkowitego ciężaru surowców dostarczanych do garbarni.

Mizdrowania, sierść i inne pozostałości wytwarzane w początkowej fazie procesu wytwórczego nie zalicza się na podstawie obowiązujących przepisów do odpadów, ale klasyfikuje się je jako Produkty Uboczne Pochodzenia Zwierzęcego (regulacja 1774/2002/EWG, następnie zastąpiona przez regulację nr 1069/2009 i 142/2011) lub jako produkty spożywcze (regulacja europejska 853/2004).

Produkty uboczne, resztki materiałów i odpady są w europejskich garbarniach selektywnie zbierane i przechowywane. Przypadki niektórych krajów pokazują, że ilość gromadzonych i przechowywanych selektywnie materiałów jest bardzo znaczna (98% w przypadku Włoch). Selektywne zbieranie i przechowywanie pomaga zachować właściwości techniczne różnych materiałów a w konsekwencji, sprzyja ponownemu wykorzystaniu i recyklingowi. Poza selektywną zbiórką odpadów, gospodarka odpadami w garbarniach obejmuje także rozpoznawanie i wybór konkretnych ścieżek usuwania odpadów i/lub specjalistycznych firm zajmujących się powtórным wykorzystaniem i/lub recyklingiem surowców

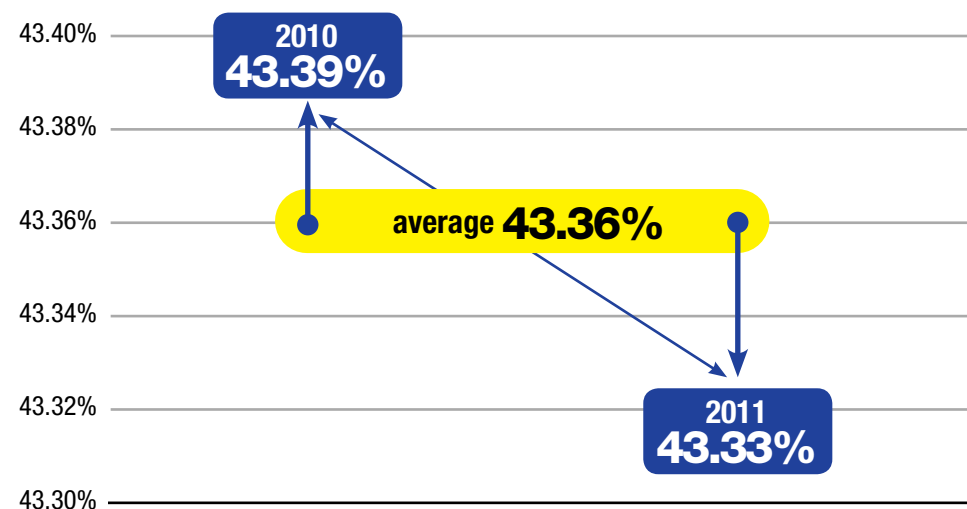
po przetworzeniu. Szereg czynników przyczynia się do techniczno-ekonomicznej możliwości recyklingu produktów ubocznych lub przetworzonych odpadów, w zależności od wewnętrznej organizacji garbarni oraz w zależności od lokalnego dostępu do sprzętu umożliwiającego obróbkę lub usuwanie odpadów. Zoptymalizowanie „łańcucha dostawy odpadów” może prowadzić do poddawania procesowi recyklingu aż 75% wytwarzanych odpadów.

ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA

Głównymi czynnikami wpływającymi na jakość powietrza w garbarniach są Lotne Związki Organiczne, Pył i Siarkowodór. Co więcej systemy grzewcze służące do ogrzewania wytwarzają podczas spalania szereg zanieczyszczeń, mianowicie tlenki azotu (NOx), tlenki siarki (SOx), i oczywiście dwutlenek węgla (CO2). Na podstawie tego ostatniego czynnika, opisano bardzo ciekawe i innowacyjne podejście sektorowe dotyczące emisji dwutlenku węgla w raporcie technicznym sporządzonym przez UNIDO (patrz ramka informacyjna)

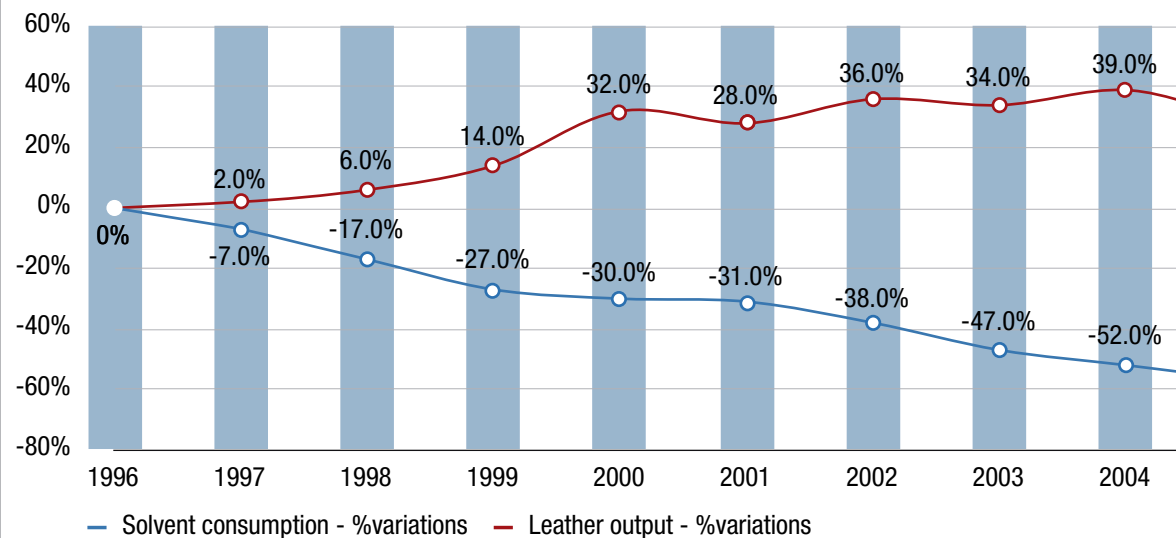
W przypadku zanieczyszczenia powietrza, dane dostarczone przez krajowe stowarzyszenia, dotyczące wykorzystania rozpuszczalników organicznych w przeliczeniu na jednostkę produktu, zostały opracowane na szczeblu europejskim. Na Rycinie 20 pokazano, że średnia (43,36 g/m²) nie różni się bardzo od rocznych wartości dla lat 2010 i 2011. Co więcej, Rycina 21 pokazuje zmiany zużycia rozpuszczalników w porównaniu do produkcji w Arzignano, największego w Europie okręgu garbarskiego w okresie 1996/2011. Zużycie rozpuszczalnika wykazuje tendencję malejącą (-72%) od 1996 do 2011, w porównaniu do wartości wyjściowych wskazanych na rycinie.

Ryc 20 - ZUŻYCIE ROZPUSZCZALNIKA NA JEDNOSTKĘ PRODUKTU 2010 - 2011 (g/m²)

Ryc 21 - ZUŻYCIE ROZPUSZCZALNIKA W PORÓWNANIU Z PRODUKCJĄ Z LAT 1996 - 2011 (%)

Dane dotyczą największego okręgu garbarskiego w Europie - Arzignano, region Veneto, Włochy.

SUMA EMISJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH PRZEMYSŁU SKÓRZANEGO: WRESZCIE UJEDNOLICONE PODEJŚCIE?

Od lat wzrasta międzynarodowe zainteresowanie Zmianami Klimatu. Dane i wyniki badań dodają wagi wspólnej konkluzji, że najwyraźniejszym długoterminowym trendem jest ocieplenie klimatu. Największy obserwowany wzrost średniej światowej temperatury począwszy od połowy XX w., jest najprawdopodobniej wynikiem wzrostu antropogenicznego stężenia gazów cieplarnianych. Wśród nich szczególną uwagę zwraca się na Dwutlenek Węgla. Przemysł wytwórczy przyczynia się w 19% do wzrostu emisji gazów cieplarnianych. Wzrosło zainteresowanie oszacowaniem całkowitej ilości gazów cieplarnianych emitowanych podczas różnych etapów cyklu zużycia produktów. Wyniki tych obliczeń nazwane zostały "Śladem Węglowym Produktu" (PCFs). Jest on definiowany jako: "całkowita suma emisji gazów cieplarnianych, wywołanych bezpośrednio lub pośrednio przez daną osobę, system, wydarzenie lub produkt, wyrażona w ekwiwalencie CO₂". W przypadku gotowej skóry, Ślad Węglowy, wyraża się jako:

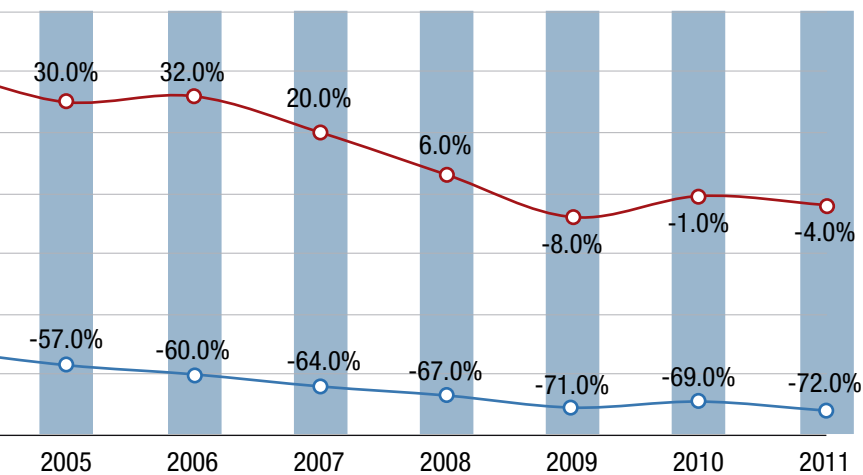
Kg CO₂e/m² gotowej skóry

Obecnie nie ma jednej metody i nie osiągnięto porozumienia, co do zasad obliczania "Śladu Węglowego" Skóry. Raport techniczny przygotowany przez UNIDO przewiduje pewne bardzo wyraźne wskazówki odnośnie Śladu Węglowego i Środowiskowego dla skór. W szczególności, ponieważ wszystkie obliczenia, z definicji, mają zostać wprowadzone dla wszystkich procesów przyczyniających się do wytworzenia produktu (tzw. „od kołyski aż po grób”), jeden z najważniejszych czynników, co do którego musi zostać osiągnięte porozumienie międzynarodowe polega na zdefiniowaniu tzw. „Granic systemowych”. W przeszłości naukowcy zastanawiali się czy dla ustalania Śladu Środowiskowego Skór brać pod uwagę rolnictwo i hodowlę zwierząt (które mogą stanowić 80% emisji dwutlenku węgla i 99% zużycia wody). Podejście zaproponowane przez UNIDO zakłada wyłączenie tych procesów. Tę konkluzję osiągnięto wskutek przeanalizowania i przyjęcia ustaleń poczynionych w artykule pt. „Rozwój systemów postępowania ze współproduktami z materiałów odnawialnych”. Analiza techniczna ma charakter szczegółowy, jednakże ostateczne podejście, można bardzo łatwo określić, odpowiadając na 2 proste pytania:

Czy Skóry i Skórki to współprodukty z materiałów odnawialnych?

oraz

Czy surowe skóry i skórki, chociaż częściowo wypierają inne produkty?

Aby odpowiedzieć na pierwsze pytanie, należy rozważyć, że proces współprodukcji dotyczy jednego głównego produktu (ten, który determinuje poziom procesu produkcji) oraz kilku współproduktów. Mówi się, że produkt, który determinuje poziom produkcji to produkt, co do którego zmiana zapotrzebowania wpływa na cały proces produkcji. Może być tylko jeden taki produkt w danym momencie. Należy także rozważyć fakt, że źródła odnawialne to „zasób naturalny zdolny do reprodukcji poprzez biologiczne i naturalne procesy i uzupełniany wraz z upływem czasu”. Łącząc te dwie definicje można stwierdzić, że surowe skóry i skórki bydlęce, owcze i koźlece to współprodukty z materiału odnawialnego (mięso). Odpowiadając na drugie pytanie, należy wziąć pod uwagę fakt, że jak się powszechnie przyjmuje w literaturze branżowej, tylko 20 – 25% masy surowców jest przekształcana w gotową skórę. Pozostała część składa się z innych współproduktów oraz odpadków zwierzęcych. Jednocześnie, skóra wypiera inne materiały (głównie syntetyczne) w procesie wytwarzania obuwia, galanterii skórzaney, odzieży, wnętrz samochodów i mebli. Z raportu wynika, że dla gotowej Skóry wytwarzanej z surowych skór i skórek pochodzących ze zwierząt hodowanych z przeznaczeniem na produkcję mleczną i/lub mięsą, granice systemowe rozpoczynają się w ubojniach, w których podejmowane są czynności zmierzające do należytego przygotowania skór dla procesu garbowania (np. konserwacja skór i skórek poprzez chłodzenie lub solenie), a kończą się przy wyjściu z garbarni. Cykl życia skóry w związku rozpoczyna się od „Kołyski” (ubojnia) i trwa aż po „Grób” (wyjście garbarni).

KOSZTY PONOSZONE W ZWIĄZKU Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA

Jak wskazano we wprowadzeniu, wydatki na ochronę środowiska są określone w niniejszym dokumencie w zgodzie z definicją przyjętą przez Eurostat. Są to mianowicie „koszty poniesione w celu wprowadzenia działań, których głównym celem jest zarządzanie i ochrona środowiska...” Związki mające swój udział w tworzeniu niniejszego raportu, poprzez bezpośrednią interakcję z garbarniami i innymi podmiotami zaangażowanymi w środowiskowy łańcuch dostaw (takie jak np. scentralizowane oczyszczalnie ścieków czy operatorzy gospodarką odpadami) zebrały, oceniły, oszacowały i uporządkowały te dane. W europejskich garbarniach, udział tych wydatków w obrocie wynosi 4,3% (Ryc. 22). Współczynnik wzrósł w ciągu jednego roku o ponad 4%. Biorąc pod uwagę fakt, że wspólne wartości dla marż przemysłowych (EBDTA) dla przemysłu garbarskiego rzadko przekraczają 5%, waga i rozmiar wysiłków podejmowanych w celu ochrony środowiska przez europejskich garbarzy, i ich wpływ na konkurencję międzynarodową w przeciwieństwie do garbarzy spoza Europy jest oczywista. To niezbalansowane pole działań zapewnia niesprawiedliwe i nieetyczne względne

korzyści konkretnym międzynarodowym konkurentom, którzy prowadzą znacznie mniej zrównoważone praktyki. Jeśli ta kwestia nie zostanie należycie rozwiązana, doprowadzi do negatywnych skutków oddziałujących na planetę i Europejską branżę Skórzaną, która to branża przyczynia się do powstawania dobrobytu, miejsc pracy i postępu, ukazując pozytywną postawę z punktu widzenia ochrony środowiska. Ochrona środowiska powinna być gratyfikowana, aniżeli umniejszana przez zasady stosowane w dalekich krajach, które polegają na „zamiatanie problemu pod dywan”.

Zmniejszenie zużycia wody, oczyszczanie ścieków i gospodarka odpadami to najważniejsze działania środowiskowe, z ekonomicznego punktu widzenia (Ryc.23).

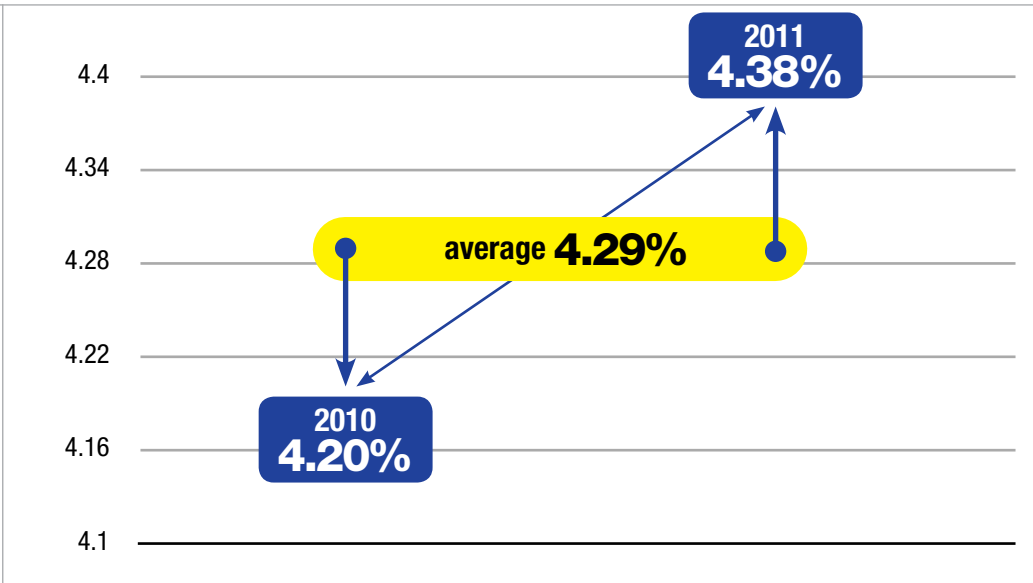
Wydatki związane z prawidłową gospodarką wodną stanowią prawie 60% wszystkich wydatków na ochronę środowiska w europejskich garbarniach. Działania zmierzające do zminimalizowania zużycia wody oraz oczyszczania

ścieków obejmują m.in. wypracowanie skutecznych technik oszczędzania wody lub zaawansowanych procesów recyklingu (przeprowadzanych głównie przez specjalistów w garbarniach we współpracy z przedsiębiorstwami chemicznymi i producentami maszyn), zarządzanie i utrzymanie wewnętrznych systemów oczyszczania, testowanie i kontrola zgodności. Jednym z bardzo ważnych składników kosztów, dla garbarni, które delegują na podmioty zewnętrzne niektóre etapy procesu oczyszczania ścieków, jest koszt zewnętrznej obsługi oczyszczania ścieków.

Koszty usług specjalistycznych polegających na zbiorce odpadów, transporcie, recyklingu i/lub ich usuwaniu stanowią największą część wydatków związanych z trwałą gospodarką odpadami. Inne działania podejmowane w garbarniach powodujące znaczne wydatki to: selektywna zbiórka odpadów, zarządzanie i utrzymanie pomieszczeń, kontrola odpadów i ich charakterystyka, wymogi administracyjne dotyczące gospodarki odpadami.

Ryc 22 - ZAKRES WYDATKÓW ŚRODOWISKOWYCH W OBROTCIE 2010 - 2011 (%)

Biorąc pod uwagę fakt, że wspólne wartości marż przemysłowych (EBDTA) dla przemysłu garbarskiego rzadko przekraczają 5%, znaczenie i wielkość wysiłku poczynionego na ochronę środowiska jest oczywista.

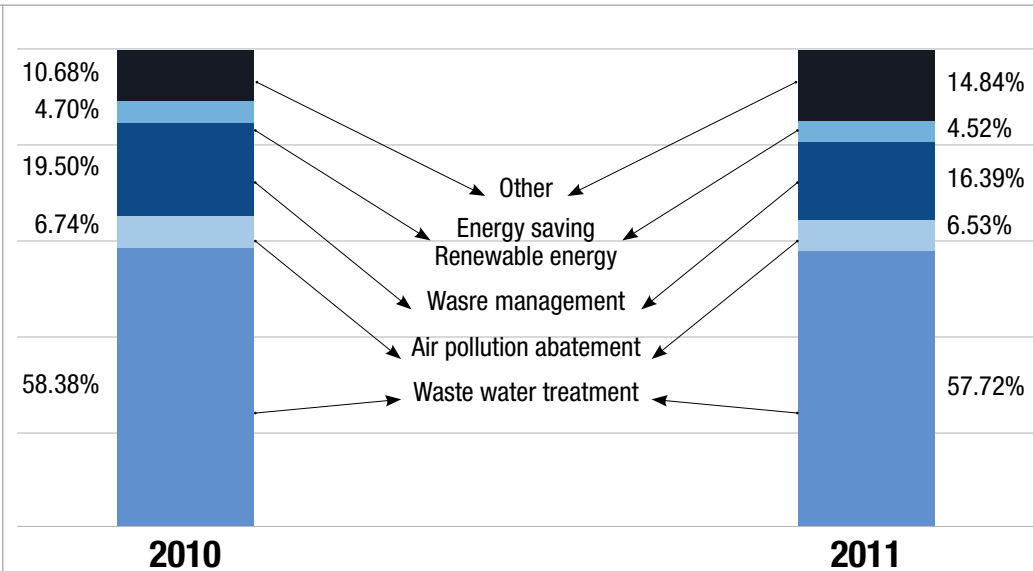

Europejskie garbarnie stale monitorują wydajność ich produkcji, przeprowadzają audyty i poszukują nowych, bardziej skutecznych technologii. Jednym z ważnych aspektów dla garbarni (prawdopodobnie generującym dodatkowe koszty środowiskowe) jest działalność nakierowana na poprawę wydajności energetycznej poprzez, na przykład, stosowanie bardziej energooszczędnych technik i większe użycie odnawialnych źródeł energii.

Wszystkie działania menadżerskie podejmowane w celu zagwarantowania stałej poprawy firmowych zasad środowiskowych – począwszy od całkowitej zgodności z obowiązującymi przepisami prawa – zawierają się w kategorii “inne koszty”.

Ryc 23 - DYSTRYBUCJA WYDATKÓW ŚRODOWISKOWYCH 2010 - 2011 (%)

Zmniejszenie zużycia wody, oczyszczanie ścieków i gospodarka odpadami to z ekonomicznego punktu widzenia najważniejsze aspekty ochrony środowiska.

Konkurencja na globalnym rynku skórzanym będzie pod coraz silniejszym wpływem tego, jak uczestnicy rynku opłacają działania środowiskowe garbarni. Wszystkie wysiłki podejmowane przez lata w Europie zasługują na większą uwagę władz publicznych i na większe poparcie poprzez środki zachęcające do inwestycji środowiskowych i poprzez wprowadzanie ulg podatkowych w odniesieniu do ponoszonych kosztów.

Priorytety zrównoważone

Informacje przedstawione poniżej stanowią wskazanie priorytetów określonych przez grupę badanych stowarzyszeń, z punktu widzenia trzech kluczowych elementów określających paradygmat zrównoważonego rozwoju: Ekonomicznego, Środowiskowego, Społecznego. Schemat logiczny oparto na metodzie określanej jako "Analiza GAP" („Analiza luk”). Pozwala ona zdefiniować czynniki strategiczne dla osiągnięcia zrównoważonego wzrostu celów sektora i luki pomiędzy działaniem każdego pojedynczego czynnika w aktualnych okolicznościach a warunkami optymalnymi, które mogą zostać osiągnięte w ramach ustalonych celów.

Priorytety te zostały niniejszym zwięźle opisane i sklasyfikowane z uwzględnieniem 3 filarów zrównoważonego rozwoju (EKONOMICZNEGO-ŚRODOWISKOWEGO-SPOŁECZNEGO).

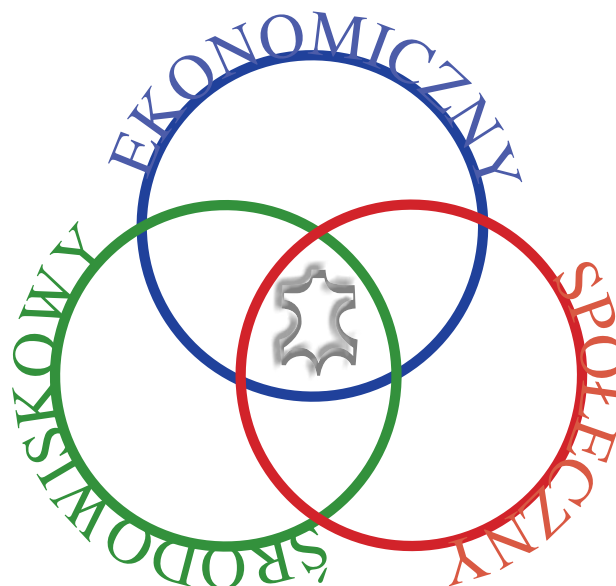
EKONOMICZNY

W ujęciu ogólnym, z ekonomicznego punktu widzenia, zrównoważony rozwój europejskich garbarni może być osiągnięty jedynie przez „Utrzymanie konkurencyjności i przewagi nad konkurencją”. W sytuacji, w której surowce stanowią 50% kosztów produkcji skórzanej, zaś konkurencja z wielu państw trzecich cieszą się aż o 40% niższymi cenami lokalnych skór i skórek wskutek wprowadzania nieuczciwych restrykcji eksportowych, pozostanie konkurencyjnym na światowym rynku staje się niemal cudem. Europejskie garbarnie są zlokalizowane w krajach o wysokich kosztach produkcji, gdzie wszystkie koszty przemysłowe są znacznie wyższe od tych obowiązujących w pozauropczyjskich konkurencyjnych krajach. W tym kontekście europejska produkcja

skór historycznie uplasowała się w górnym segmencie rynku, stale dążąc do poprawy jakości i unowocześniania oferty rynkowej. Aby to osiągnąć i pozostać obecnym na rynku potrzebne jest:

- wolny i uczciwy dostęp do surowców
- wzajemność w dostępie do rynków skórzanych
- łatwiejszy dostęp do finansowania

- badania i rozwój technologiczny w kierunku wyższych poziomów efektywności
- innowacyjność i wsparcie rozwoju nowych produktów
- tworzenie popytu konsumenckiego na etycznie wyprodukowane, zrównoważone produkty z niskim stopniem oddziaływania na środowisko;
- skuteczne rozwiązania „społecznego i środowiskowego dumpingu”

Zrównoważony rozwój jest często przedstawiany jako skrzyżowanie trzech Zestawów (symbolizowanych przez kształty eliptyczne), prezentujących rozwiązania w radzeniu sobie ze środowiskowymi, społecznymi i ekonomicznymi ograniczeniami, zwanych „trzema filarami”.

ŚRODOWISKOWY

Garbowanie nie jest postrzegane przez konsumentów jako branża przyjazna środowisku. To postrzeganie pozostaje w sprzeczności z aktualnym postępowaniem technologicznym europejskich garbarni zmierzającym w kierunku osiągnięcia równowagi ekologicznej. Ekologiczne usprawnienia ułożono głównie w celu zagwarantowania zgodności produkcji przemysłowej z wymaganiami społecznymi w społecznościach, w których występują garbarnie, i w których ich znaczenie, jako narzędzie marketingu skierowane na decyzje zakupowe zorientowanych konsumentów wzrasta. W szczególności w ostatnich 50 latach, Europejskie garbarnie osiągnęły w zakresie ochrony środowiska zadziwiająco wiele, poprzez aktywną współpracę wszystkich podmiotów technologicznego łańcucha dostaw. Dzisiejsze garbarnie zużywają mniej wody i zastąpiły groźne środki chemiczne nieszkodliwymi. Ścieki są poddawane skutecznym procesom oczyszczania, a większość odpadów organicznych jest odzyskiwana i poddawana recyklingowi. Dalszy rozwój technologiczny, połączony z innowacyjnością komunikacji środowiskowej i harmonizacji standardów międzynarodowych w zakresie środowiskowego śladu produktu jest niezbędny

go przemysłu garbarskiego

do zrównoważonego rozwoju garbarni w ogólności, a sektora europejskiego w szczególności. Niektóre określone kluczowe priorytety są związane, zatem ze śladem środowiskowym, technikami procesowymi oraz z technologiami końca rury:

- określenie odpowiednich i ujednoliconych metod dotyczących Oceny Cyklu Życia – Śladu węglowego/środowiskowego
- wprowadzenie, tam gdzie to konieczne, Ekoprojektowania w zakresie całego łańcucha wartości skór
- optymalizacja zużycia wody i gospodarki odpadami
- lepsze poziomy wydajności energetycznej
- minimalizacja odpadów poprzez ponowne użycie i recykling produktów ubocznych
- satysfakcjonujące standardy i regulacje działalności środowiskowej.

środowiskowego) związanego z produkcją skór. Jednakże nadal większy nacisk należy położyć, w szczególności na rozwiązanie poniższych kwestii:

- praktyki zarządzania dobrem zwierząt
- wydajność pozyskiwania lokalnych surowców
- budowanie wizerunku i uatrakcyjnianie branży dla nowych pokoleń
- oznaczanie marką Społeczna Odpowiedzialność Biznesu
- rozwój umiejętności i wsparcie edukacji podstawowej i szkoleń branżowych

SPOŁECZNY

W aspekcie Społecznego filaru zrównoważonego rozwoju, przemysł garbarski, wykazuje różne implikacje wynikające ze specyfiki jego podmiotów, prowadzące do wielu różnych strategii rozwoju. Społeczności lokalne, społeczne i środowiskowe organizacje pozarządowe, pracownicy i ich związki zawodowe, uczniowie, studenci i praktykanci to przykłady podmiotów biorących udział w przemyśle garbarskim, które współdziałają z garbarniami i oddziałują na ich rozwój. W przypadku okręgów garbarskich (np. w przypadku przedsiębiorstw Europy południowej), dobrobyt danego obszaru opiera się głównie o przemysł skórzany. Ostatnie doświadczenia wielu zainteresowanych stron ukazują ich skuteczność w określaniu poziomów dialogu społecznego (i

RADA COTANCE WZYWA KOMISJĘ EUROPEJSKĄ DO PODJĘCIA PILNYCH DZIAŁAŃ W ZAKRESIE SUROWCÓW PRZEMYSŁU GARBARSKIEGO

Rada COTANCE, 12 października 2010 r. gromadząc przedstawicieli Europejskiego przemysłu skórzanego dokonała przeglądu poziomu handlu w sektorze, wyrażając najwyższe zaniepokojenie w zakresie kurczących się zasobów skór i skórek oraz niepokojących zmian cen.

Dostęp do surowców po rozsądnych cenach to podstawowy problem wszystkich podmiotów tej branży. Od początku 2009 r. zanotowano wzrost cen, które osiągnęły niezrównoważone poziomy zagrażające rodzącemu się pokryzysowemu ożywieniu gospodarczemu.

Zapotrzebowanie na skórę pochodzącą z europejskich garbarni wzrasta, jednakże nadal jest niewielkie, z uwagi na wpływ kryzysu finansowego. Kiedy ceny surowców znacznie wzrosną i garbarze będą musieli prefinansować działalność z własnych środków, sytuacja stanie się nie do utrzymania.

Powodem zmienności cen surowców jest rozpowszechnianie ograniczeń w zakresie eksportu stosowanych przez rosnącą liczbę partnerów handlowych, podczas gdy europejskie zasoby pozostają niewykorzystane.

Subsydiowany dostęp do europejskich surowców przez konkurentów spoza UE jest poważnym zagrożeniem, ponieważ zmniejsza dostępność i podbija ceny. Partnerzy biznesowi muszą zrozumieć podstawowe presje cenowe nakładane na przemysł.

Kodeks etyczny branży przemysłu skórzanego i garbarskiego

PREAMBUŁA

COTANCE (Europejska Konfederacja Producentów Skór i Odzieży Skórzanej) oraz FSE:THC (Europejska Federacja Związków Zawodowych Przemysłu Tekstylnego, Odzieżowego i Skórzanego), obradujące wspólnie w ramach europejskiego branżowego dialogu społecznego, podkreślają swoje głębokie zaangażowanie na rzecz przestrzegania praw człowieka w miejscu pracy.

Europejscy sygnatariusze niniejszego kodeksu opowiadają się za rozwojem handlu światowego, wolnego od barier i zgodnego z etyką, w tym z konwencją Międzynarodowej Organizacji Pracy oraz międzynarodowymi prawami człowieka i poszanowania godności ludzkiej.

Partnerzy zobowiązują się pracować wydajnie na rzecz europejskiej branży przemysłu skórzanego i garbarskiego, dbając o utrzymanie konkurencyjności w skali światowej, przestrzegając

równocześnie praw człowieka.

Zważywszy na warunki, w jakich pracownicy tego sektora wytwarzają usługi oferowane przez należące do niego firmy, COTANCE oraz FSE:THC zdają sobie sprawę z ogromu odpowiedzialności ciążyącej na nich w stosunku do tychże pracowników.

Art 1

PODSTAWOWE ZASADY BRANŻOWEGO KODEKSU ETYCZNEGO

COTANCE i FSE:THC wzywają swoich członków do aktywnego zachęcania firm i pracowników europejskiego sektora skórzanego i garbarskiego do przestrzegania kodeksów etycznych, a także do włączania się w opracowywanie tych kodeksów we wszystkich krajach, w których działają, bezpośrednio lub pośrednio (m.in. w ramach podwykonawstwa) następujące konwencje Międzynarodowej Organizacji Pracy:

Zakaz pracy pod przymusem (Konwencja 29 i 105):

Praca wymuszona, w warunkach ograniczenia wolności lub pod przymusem jest zabroniona. Pracownicy nie mogą być zobowiązani przez pracodawców do wpłacania kaucji, ani też do pozostawiania u nich swoich dokumentów tożsamości.

Zakaz pracy dzieci (Konwencja 138 i 182):

Praca dzieci jest zabroniona. Jedynie osoby powyżej 15 roku życia lub te, które osiągnęły wiek ukończenia obowiązkowej nauki wymagany prawem danego kraju, mogą być zatrudniane. Należy im jednak zapewnić możliwość dalszego kształcenia oraz przejściową pomoc finansową.

Wolność zrzeszania się i prawo do negocjacji (Konwencja 87 i 98):

Pracownicy oraz pracodawcy mają prawo tworzyć organizacje lub zrzeszać się, zgodnie ze swoją wolą. Pracownicy mają prawo tworzyć organizacje związkowe, zrzeszać się oraz wspólnie negocjować. Przedstawiciele pracowników nie mogą być dyskryminowani i muszą mieć zapewniony dostęp

do wszystkich miejsc wykonywania pracy, jeżeli jest to niezbędne do pełnienia przez nich funkcji (Konwencja 135 i Zalecenie 143 MOP).

Zakaz dyskryminacji w zatrudnieniu (Konwencja 100 i 111) :

Jakakolwiek dyskryminacja w zatrudnieniu, w szczególności ze względu na: rasę, płeć, religię, przekonania polityczne, narodowość, pochodzenie społeczne - jest niedopuszczalna.

Sygnatariusze niniejszego branżowego kodeksu etycznego wzywają ponadto swoich członków do przestrzegania oraz włączanie się do opracowywania kodeksów etycznych i rozporządzeń odnośnie następujących kwestii:

Godziny pracy

Liczba godzin pracy musi być zgodna z prawem i obowiązującymi w przemyśle normami. Niedopuszczalne jest wymaganie od pracowników pracy w wymiarze przekraczającym 48 godzin tygodniowo, a pracownicy powinni mieć prawo do co najmniej jednego dnia wolnego w siedmiodniowym tygodniu pracy. Praca w godzinach nadliczbowych będzie wykonywana przez osoby, które dobrowolnie do niej przystąpią, przy czym taka sytuacja nie może się regularnie powtarzać. Tygodniowa liczba godzin nadliczbowych nie może być większa niż 12, a pracownicy będą zawsze za nie wynagradzani.

Godziwe warunki pracy

Pracodawca jest zobowiązany zapewnić pracownikom bezpieczne warunki pracy, stosując przy tym najlepsze metody zapewnienia zdrowia i bezpieczeństwa, uwzględniające stopień znajomości specyfiki pracy i związanych z nią zagrożeń. Stanowczo zabrania się pracodawcom jakiegokolwiek formy nękania fizycznego, gróźb, stosowania kar cielesnych, molestowania seksualnego lub tym podobnych, jak również wszelkich form zastraszania pracowników.

Wynagrodzenia i świadczenia

Wypłacane wynagrodzenia oraz inne świadczenia muszą być zgodne, co do wymiaru minimalnych stawek, z obowiązującymi przepisami prawa lub przepisami obowiązującymi w danej gałęzi przemysłu. Muszą one pozwalać pracownikom na zaspokojanie najważniejszych potrzeb oraz powinny być zależne od uznania

pracowników. Zabrania się potrącania wynagrodzeń pracownikom tytułem kar dyscyplinarnych.

Art 2

UPOWSZECHNIANIE, PROMOWANIE I PRZESTRZEGANIE ZALECEŃ KODEKSU

Wykonywanie powyższych zaleceń odnosi się do wszystkich działań niezbędnych do stosowania kodeksu we wszystkich poruszonych aspektach .

2.1 COTANCE i FSE:THC zobowiązują się do upowszechniania niniejszego kodeksu we wszystkich stosownych językach najpóźniej do dnia 31 grudnia 2000 r.

2.2 COTANCE i FSE:THC wzywają stosowne organizacje członkowskie (ich lista w załączniku) do przyjęcia tego kodeksu oraz do podjęcia starań zmierzających do stopniowego wdrażania jego zaleceń w przedsiębiorstwach i zakładach pracy.

2.3 COTANCE i FSE:THC wdrużą, jeśli zajdzie taka potrzeba, specjalny program szkolenia na temat kodeksu.

2.4 COTANCE i FSE:THC wzywają swoje organizacje członkowskie oraz firmy do wprowadzenia wstępnie kodeksu we wszystkich umowach z podwykonawcami lub dostawcami. COTANCE i FSE:THC zachęcają firmy do podjęcia działań gwarantujących, że kodeks ten będzie zrozumiały dla wspomnianych dostawców i podwykonawców oraz ich pracowników.

Art 3

NADZOROWANIE, KONTROLA I METODY ODWOŁYWANIA SIĘ

3.1 COTANCE i FSE:THC uzgadniają, w ramach europejskiego branżowego dialogu społecznego, że będą nadzorować proces stopniowego wdrażania niniejszego kodeksu.

3.2 W tym celu, COTANCE i FSE:THC przeprowadzą co najmniej raz w roku ocenę wdrażania niniejszego kodeksu, a pierwsza z nich będzie miała miejsce najpóźniej 30 czerwca

2001 r. Będą mogły przy tym prosić, m.in. Komisję i Państwa członkowskie o udzielenie im niezbędnej pomocy.

3.3 COTANCE i FSE:THC uzgadniają, że pojawiające się następstwa stosowania kodeksu muszą być badane w sposób niezależny, gwarantujący wiarygodność wszystkim zainteresowanym stronom.

3.4 COTANCE i FSE:THC będą mogły wspólnie i liberalnie zdecydować o podjęciu, w ramach europejskiego branżowego dialogu społecznego, wszelkich działań w przypadku opóźniającego się wykonywania zaleceń niniejszego kodeksu.

Art 4

NAJBARDZIEJ KORZYSTNE PRZEPISY

Członkowie COTANCE lub firmy zrzeszone mogą wprowadzać do swoich kodeksów branżowych bardziej korzystne przepisy. Przyjęcie niniejszego kodeksu nie może w żadnym wypadku stanowić powodu do ograniczania dotychczas stosowanych i bardziej korzystnych rozporządzeń.

Bruksela, 10 lipca 2000 r.

COTANCE FSE:THC :

Załącznik: lista członków

БЛАГОДАРНОСТИ

UNIC
UNIONE NAZIONALE INDUSTRIA CONCIARIA

Italia
UNIC - Unione Nazionale Industria Conciaria
Via Brisa 3
I-20123 Milano
Tel: 39-02-880 77 11 / 39-02-86.00.32
Fax: 39-02-72.00.00.72
info@unic.it
www.unic.it

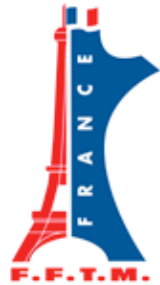

España
ACEXPIEL (former CEC-FECUR)
Valencia 359/3
E-08009 Barcelona
Tel/fax: 34-93-459.33.96 / 34-93-458.50.618
secretaria@leather-spain.com
www.leather-spain.com

**Verband
der
Deutschen Lederindustrie e.V.**

Deutschland
VDL - Verband der Deutschen Lederindustrie e.V.
Fuchstanzstrasse 61
D-60489 Frankfurt/M
Tel/fax: 49-69-97.84.31.41 / 49-69-78.80.00.09
info@vdl-web.de
www.vdl-web.de

France
 FFTM - Fédération Française de la Tannerie-Mégisserie
 rue de Provence 122
 F-75008 Paris
 Tel/fax: 33-1-45.22.96.45 / 33-1-42.93.37.448
 fftm@leatherfrance.com
 www.leatherfrance.com/

Partnerzy projektu :

Ten projekt został sfinansowany przy wsparciu Komisji Europejskiej. Wyłączną odpowiedzialność za treść tego raportu ponoszą jego autorzy. Nie przedstawia on stanowiska UE. Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie informacji zawartych w niniejszym dokumencie.

United Kingdom
 UK Leather Federation
 Leather Trade House King Park Road / Moulton Park
 GB-NN3 6JD Northampton
 Tel/fax: 44-1604-67.99.99 / 44-1604-67.99.98
 info@uklf.org
 www.uklf.org

Liczby w niniejszym raporcie korespondują z danymi COTANCE i federacji industriAll-Europe i najlepiej przybliżają wartości odpowiednich zmiennych. Pomimo należytej staranności podjętej w przygotowaniu niniejszego raportu, ani COTANCE ani industriAll-Europe nie mogą zagwarantować ich dokładności i kompletności i nie mogą być odpowiedzialne za jakikolwiek błąd lub stratę wynikającą z ich zastosowania. Inne organizacje wymienione w tym dokumencie nie są w żadnej mierze odpowiedzialne za treść raportu i skutki jego zastosowania.

Svenska Garveriidkareforeningen

Sweden
 SG - Svenska Garveriidkareforeningen
 Elmo Leather AB
 SE-51281 Svenljunga
 Tel/fax: 46-325.66.14.00 / 46-325.61.14.778

Project partners :

UNIC (IT), Acexpiel (ES), FFTM (FR), UKLF (UK), VDL (DE), APPBR (RO), SGF (SE), FNL (NL), APIC (PT), BULFFHI (BU), LOGVA (LT), PIPS (PL), Community (UK), FEMCA (IT), FILCTEM (IT), CGT (FR), FITEQA (ES), FITAQ-UGT (ES), IGBCE (DE), Pielarul (RO).

Strona projektu:

<http://www.euroleather.com/socialreporting>

Więcej informacji:

COTANCE, 3 rue Belliard, B-1040
 Bruxelles, Belgium
 cotance@euroleather.com
<http://www.euroleather.com/>

Romania
 APPBR - Asociația Producătorilor de Piele și Blana din
 Romana
 93 Ion Minulescu, sector 3
 RO-021315 Bucharest
 Tel/fax: 40-21.323.52.80
 appb.ro@gmail.com

© COTANCE 2012

Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część tego raportu nie może być używana lub odtwarzana w jakiegokolwiek formie lub za pomocą jakichkolwiek środków bez uprzedniej pisemnej zgody COTANCE.

COTANCE - "Working for the Leather Industry in Europe"
Rue Belliard 3 - B-1040 Brussels - Belgium
Tel: +32 2 512 77 03
Fax: +32 2 512 91 57
cotance@euroleather.com
www.euroleather.com

industriAll - European Trade Union
Boulevard du Roi Albert II, 5 - B-1210 Brussels - Belgium
Tel: +32 2 226 00 50 central line
Tel: +32 2 226 00 52 direct line
Luc.Triangle@industriall-europe.eu
www.industriAll-europe.eu

COTANCE - "Working for the Leather Industry in Europe"
Rue Belliard 3 - B-1040 Brussels - Belgium
Tel: +32 2 512 77 03
Fax: +32 2 512 91 57
cotance@euroleather.com
www.euroleather.com

industriAll - European Trade Union
Boulevard du Roi Albert II, 5 - B-1210 Brussels - Belgium
Tel: +32 2 226 00 50 central line
Tel: +32 2 226 00 52 direct line
Luc.Triangle@industriall-europe.eu
www.industriAll-europe.eu